

ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน
กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43
**People's Attitude towards Community Operation and Public Relations
of the Border Patrol Police : A Case Study of
Border Patrol Police Sub-Division 43**

ร้อยตำรวจโทหญิง นipa รัพย์ูร
Police Lieutenant Nipa Ruppayoon

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
Prince of Songkla University**

2554

ชื่อสารนิพนธ์ ทศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของ

ตำรวจตระเวนชายแดน กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

ผู้เขียน ร้อยตำรวจโทหญิง นิภา ทรัพย์

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑามณี ตระกูลมุกดา)

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑามณี ตระกูลมุกดา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ โกวิทยา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรชัย ภูไพบูลย์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิชัย กาญจนสุวรรณ)
ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อสารนิพนธ์ ทักษะคิดของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์
ของตำรวจตระเวนชายแดน กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43
ผู้เขียน ร้อยตำรวจโทหญิง นิภา ทรัพย์
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

ในการศึกษาทักษะคิดของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะคิดของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคล กับทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ โดยทำการสุ่มตัวอย่างประชาชนในตำบลท่าหมอไพร่และตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 182 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนาพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาในระดับ ป. 4-ป.6 และมีสถานภาพสมรส นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ โดยอาศัยอยู่ในชุมชนชนเมือง/ชนบท ในครอบครัวมีสมาชิกภายในบ้าน 4-6 คน และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชน 21 ปีขึ้นไป

ระดับทักษะคิดของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.03 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24 ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคล กับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงาน
ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า ปัจจัยทางด้านการศึกษาและสถานภาพ
มีความสัมพันธ์ กับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจ
ตระเวนชายแดนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านเพศ อายุ อาชีพ ศาสนา ที่
อยู่อาศัย สมาชิกภายในบ้าน และจำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของ
ประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชน
และมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน นั้น พบว่า ปัญหาสำคัญ ๆ ได้แก่ การให้ความรู้ใน
เรื่องยาเสพติดยังไม่ต่อเนื่องและเพียงพอที่จะทำให้ยาเสพติดในชุมชนลดน้อยลง การขาดแคลนด้าน
งบประมาณในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กำลังพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและ
มวลชนสัมพันธ์มีน้อยและไม่เพียงพอ ตลอดจนปัญหาขาดความร่วมมือของคนในชุมชนที่จะช่วย
พัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหานี้ในกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรเน้นให้
ความรู้ในเรื่องที่ชุมชนประสบปัญหาอยู่ในขณะนั้น พร้อม ๆ กับการสร้างอาชีพให้กับประชาชน
ในพื้นที่ เพื่อมิให้เกิดการว่างงานและก่ออาชญากรรมในภายหลัง และสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับ
ประชาชนในชุมชน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความสงบสุขของชุมชน

Minor Thesis Title: People's Attitude towards Community Operation and Public Relations of the Border Patrol Police : A Case Study of Border Patrol Police Sub-Division 43

The Author: Police Lieutenant Nipa Ruppayoon

Major Program Public Administration

Academic Year 2011

Abstract

The studying people's attitude toward community operation and public relations of the border patrol police : A case study of border patrol police sub-division 43 aimed at studying the level of people's attitude toward community operation and public relations; studying the relationship between personal status of people and people's attitude toward community operation and public relations as well as the problems, obstacles and suggestions in community operation and public relations. The study has been done by randomly sampling among the people in Tambol Tamorsai & Tambol Nam Kao, Chana district, Songkla province with the number of 182 samples. The questionnaires were used as the tool for data collection. The analysis was done by using the fundamental descriptive statistics including percentile, means and standard deviations to describe the general characteristics of the sampling group. Chi-square test was used to test the relationship between the independent and dependent variables.

The results of the study were found that most from the sampling group were male, age between 41-50 years old, level of education from grade 4-6, married status, Islam religious, mostly live in suburban and rural area's communities, family size of 4-6 persons and have been in the communities for more than 21 years.

Level of people's attitude toward community operation and public relations of the border patrol police was found that mostly of the sampling group had people's attitude toward community operation and public relations of the border patrol police on the level of "agree with", mean score at 4.03 and standard deviation 0.24 which was inconsistent with the setting assumption.

The relationship between the personal status and the people's attitude toward community operation and public relations of the border patrol police was found that the factors on level of education and status had the relationship to the people's attitude toward community operation and public relations of the border patrol police with the statistical significance of 0.05 level whereas the factors of sex, age, occupation, religion, living areas, family members ,years of living in communities had no relationship to the people's attitude toward community operation and public relations of the border patrol police

Concerning with the problems, obstacles and suggestions on the people's attitude toward community operation and public relations of the border patrol police, It was found that the major problems were the discontinuity and inadequacy of education about drugs to help reducing the amount of drugs in the communities, insufficient forces of the police officers in the related fields as well as lacking of the coordination from people in the communities to help developing the communities seriously. Recommended solutions from the respondents were to emphasize on the problems that the communities were facing at the time together with help creating new careers for the people living in the communities so that there would be no unemployment which may later lead to the crimes in the communities as well as to build up the consciousness in the people living in the communities to consider for the mutual benefits and the peacefulness of the people in their own communities.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่อง ทศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จุฑามณี ตระกูลมุกดา อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชีรชัย ภูไพบูลย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพจน์ โกวิทยา ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขสาระสำคัญของเนื้อหาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ตลอดจนให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากแก่ผู้ทำการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ อาจารย์ พูนศักดิ์ เงินหมื่น ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง ขอขอบพระคุณ หัวหน้าชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม และอาจารย์จूरิพร ดุ๊กหลิม เพื่อนที่คอยให้คำแนะนำ ดูแล และเอาใจใส่มาโดยตลอด จนทำให้งานสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อนึ่ง ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้เป็นบุพการีและให้กำเนิด ที่มอบสิ่งดี ๆ ในชีวิตมาโดยตลอด ส่งเสียเลี้ยงดูให้เป็นคนดีของสังคม และเป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุด ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงปัจจุบัน ด้วยความรักยิ่ง

ร้อยตำรวจโทหญิง นิภา ทรัพย์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
Abstract	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
รายการตาราง	(9)
รายการภาพประกอบ	(10)
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์	8
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ	8
ความหมายของทัศนคติ	8
ลักษณะของทัศนคติ	12
ความสำคัญของทัศนคติ	12
องค์ประกอบของทัศนคติ	13
การเกิดทัศนคติ	15
การวัดทัศนคติ	17
การทำนายพฤติกรรมจากทัศนคติ	19

เรื่อง	หน้า
กระบวนการเปลี่ยนทัศนคติ	20
หน้าที่และประโยชน์ของทัศนคติ	21
การเสริมสร้างทัศนคติ	22
ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์	23
ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน	25
หลักการสำคัญของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน	25
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตำรวจ	31
พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547	31
แนวคิดพฤติกรรมของตำรวจที่ควรปฏิบัติต่อสังคม	32
แนวคิดเกี่ยวกับงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	34
ความหมายของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	34
ความสำคัญและประโยชน์ของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	35
ลักษณะของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	37
นโยบายการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	38
แนวทางการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	40
งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ที่ 43	52
ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	53
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
3. ระเบียบวิธีวิจัย	
วิธีการศึกษา	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
ตัวแปรในการศึกษาวิจัย	58
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	58
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	61

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	63
ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	66
ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทัศนคติการปฏิบัติงาน ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน	72
ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข	77
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	80
อภิปรายผล	81
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	87
แบบสอบถาม	91
ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	99
ประวัติผู้วิจัย	100

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	57
2	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	63
3	ข้อมูลแสดงทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชน และมวลชนสัมพันธ์	66
4	ระดับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและ มวลชนสัมพันธ์	71
5	ข้อมูลแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทัศนคติ การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน	72
6	ปัญหาของชุมชนที่พบในปัจจุบัน	77
7	การแก้ไขปัญหาของชุมชน	78

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์	23
2	กระบวนการงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	49
3	โครงสร้างพื้นฐานงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	50
4	ลำดับขั้นตอนการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	51

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อย่างรวดเร็ว ทำให้ระบบบริหารจัดการที่มีอยู่ปรับตัวไม่ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง แม้ว่าจะมีการปรับปรุงกลไกภาครัฐและเปิดโอกาสให้ประชาชนจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศมากขึ้น แต่การดำเนินงานส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอและไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้การบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนยังคงดำเนินงานโดยขาดประสิทธิภาพ เน้นการใช้ดุลยพินิจ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง อีกทั้งผลประโยชน์จากการพัฒนามิได้กระจายไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม นอกจากนี้ สังคมส่วนใหญ่ยังคงอยู่ภายใต้กระแสวัตถุนิยม ขาดความรับผิดชอบและจิตสำนึกสาธารณะ ทั้งหมดนี้ทำให้เกิดปัญหาความไร้ประสิทธิภาพ ปัญหาสังคม และปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในทุกระดับเกิดความเสียหายต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรง

นอกจากนั้น การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอันเนื่องมาจากระเบียบเศรษฐกิจใหม่ อันประกอบด้วย กระแสโลกาภิวัตน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเปิดเสรีทางการค้าและการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค รวมทั้งกระแสประชาธิปไตย การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และกระแสท้องถิ่น ได้นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต ค่านิยม และวัฒนธรรมของประชาคมโลก ทำให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน การพัฒนาที่เน้นระบบเศรษฐกิจเสรีผสมผสานกับอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ แม้ได้สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของโลก แต่ก็ได้ขยายช่องว่างของความไม่เท่าเทียมระหว่างประเทศร่ำรวยกับประเทศยากจน และระหว่างคนรวยกับคนจนให้มากขึ้น โดยกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมและการเมืองได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์ดังกล่าวนำไปสู่ความขัดแย้งและปัญหาท้าทายนานัปการ ทางรัฐบาลจึงได้จัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2552-2554 เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารราชการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะนโยบายที่ 2 ความมั่นคงของรัฐ ข้อ 2.2 เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศให้มีความพร้อมในการรักษาเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความมั่นคงของชาติ ตลอดจนให้การสนับสนุนและช่วยเหลือภาครัฐ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญยิ่งของประเทศ มีบทบาทในการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้แก่ประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง การปฏิบัติงานและการบริหารงานตำรวจจะต้องเป็นไปอย่างถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ นอกจากนี้ภารกิจอันหนักหน่วงของตำรวจ จำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากประชาชน แนวทางการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสมัยใหม่ จึงมุ่งเน้นไปที่การดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม และการกระจายกำลังตำรวจส่วนปฏิบัติการไปสู่พื้นที่ให้มากที่สุด เพื่อสร้างความคุ้นเคย ความไว้วางใจ ความศรัทธา อันจะนำมาสู่ความร่วมมือ อาจสรุปได้ว่ากิจการใด ๆ ของตำรวจจะไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ หากขาดความร่วมมือจากประชาชน

“ตำรวจ” มีความเป็นมาควบคู่กับวิวัฒนาการของสังคม กล่าวคือ การที่สมาชิกในสังคมจะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขนั้น ย่อมต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้ทุกคนถือปฏิบัติโดยทั่วกัน และต้องมีผู้รักษากฎเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อมิให้ผู้ใดละเมิด หากมีการละเมิดก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหน้าที่ในการรักษากฎเกณฑ์ดังกล่าว ได้มีการวิวัฒนาการเรื่อยมา จนเป็นสถาบันทางสังคมอย่างหนึ่งเรียกว่าตำรวจ มีหน้าที่หลักในการบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันเหตุร้ายไม่ให้เกิดขึ้น การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการรักษาความมั่นคงภายในของรัฐ

ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งความสัมพันธ์ของสมาชิกมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ตำรวจมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม เนื่องจากตำรวจคือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงฝ่ายเดียวที่เข้ามาติดต่อสัมพันธ์กับประชาชนทุกระดับ แต่ในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าว ตำรวจมิได้ดำเนินการอย่างโดดเดี่ยว หากต้องอยู่ภายใต้สภาวะสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การทหาร และเทคโนโลยี ซึ่งสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้จะมีประชาชน เป็นองค์ประกอบหลักอยู่เสมอ ดังนั้นการปฏิบัติภารกิจของตำรวจไม่ว่าด้านใด ๆ จึงต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนและพฤติกรรมของประชาชนในสังคมมากกว่าที่คนทั่วไปจะคาดคิด

ความสำคัญของปัญหา

หน้าที่และภารกิจที่หลากหลาย ไม่ว่าจะในการรักษาความสงบเรียบร้อย การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การให้ความคุ้มครองป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรือการรักษาความมั่นคงภายในของชาตินั้น หากตำรวจจะต้องปฏิบัติงานโดยลำพังแล้วย่อมจะทำให้ประสบผลสำเร็จได้น้อยมาก โดยเฉพาะในเรื่องปัญหาอาชญากรรม ซึ่งเป็นปัญหาพื้นฐานที่ทุกคนในสังคมจะต้องร่วมกันรับผิดชอบในการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางการแก้ไขให้อยู่ในขอบเขตที่

เหมาะสม ฉะนั้นงานมวลชนสัมพันธ์ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือสนับสนุนระหว่างตำรวจกับประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในแง่ปรากฏการณ์ทางสังคม และกระบวนการปฏิบัติ กล่าวคือ ในแง่ปรากฏการณ์ทางสังคม อาชญากรรมได้ส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน อีกทั้งปัจจัยอาชญากรรมส่วนหนึ่งมีบ่อเกิดจากความเสื่อมโทรมทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงรักษาไว้ซึ่งความผาสุกปลอดภัยในสังคมหนึ่งนั้น ย่อมเป็นภาระหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในสังคม มิได้จำกัดขอบเขตเฉพาะตำรวจหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมใด ๆ ซึ่งเป็นเพียงระบบย่อยส่วนหนึ่งในสังคมส่วนรวมเท่านั้น ส่วนในแง่ของกระบวนการปฏิบัติเป็นที่ยอมรับกันว่า ในการพยายามสืบสวนติดตาม จับกุม หรือแสวงหาข้อเท็จจริงแห่งคดี ถ้าปราศจากความยินยอมรับรู้หรือได้รับความร่วมมืออย่างแท้จริงจากประชาชนแล้ว ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมย่อมจะลดน้อยลงไป ยิ่งไปกว่านั้นถึงแม้จะมีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งได้รับการอบรมฝึกฝนเป็นอย่างดีเพียบพร้อมบริบูรณ์ไปด้วยปัจจัยการปฏิบัติเพียงใดก็ตาม การรณรงค์ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมก็อาจประสบความล้มเหลวลงได้อย่างน่าเสียดาย ถ้าประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับตำรวจ

ดังนั้นความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชน ซึ่งได้แก่ การแสดงออกซึ่งท่าที ทัศนคติสนองตอบระหว่างตำรวจกับประชาชน ในฐานะที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็เป็นผู้มีส่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่นของสังคมร่วมกัน จึงเป็นสิ่งที่ตำรวจจะต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็น เพราะความสัมพันธ์ร่วมมืออันดีระหว่างตำรวจกับประชาชนอันเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งของงานมวลชนสัมพันธ์ จะเป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่ความสำเร็จในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบสุขของสังคม ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของตำรวจ ที่จะต้องแสวงหาวิธีการหรือมาตรการอันเหมาะสมที่จะสร้างความสัมพันธ์ร่วมมืออันดีกับประชาชน ตลอดจนรักษาความสัมพันธ์ที่ดีนั้นไว้ให้ยืนยาวตลอดไป ซึ่งหากความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนไม่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดผลเสียแก่ตำรวจหลายประการด้วยกัน คือ

1. ทำให้อาชีพตำรวจเป็นที่จ้งเกลียดชัง ไม่ได้ได้รับความเคารพนับถือเท่าที่ควร และอาจทำให้ตำรวจหมดความภูมิใจในศักดิ์ศรีของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ได้
2. มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตำรวจ โดยตำรวจอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือหรือได้รับความร่วมมือจากประชาชนน้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งข่าวสารอาชญากรรม หรือการเป็นพยานในคดีอาญาที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมกระทบต่อประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจ
3. มีผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง กล่าวคือ ตำรวจอาจถูกทำร้ายหรือต่อสู้อันตรายอันสืบเนื่องจากประชาชนขาดความเคารพยำเกรงได้

4. มีผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชน เพราะหากความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชนไม่ดีแล้ว ย่อมไม่สามารถแก้ไขปัญหอาชญากรรม ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายย่อมมีปัญหาและส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชนได้

ปัจจุบันพบว่าสถิติคืออาชญากรรมมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่ตามแนวชายแดน ทำให้ประชาชนรู้สึกไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเหล่านี้ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ และยังเกิดผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหอาชญากรรม เพื่อสร้างความสงบสุขให้เกิดแก่สังคมและให้ประชาชนอยู่อย่างปลอดภัยจากภัยอาชญากรรมนั้น เท่าที่ผ่านมามีการปราบปรามอาชญากรรมประสบผลสำเร็จเพียงระดับหนึ่ง แต่ไม่สามารถยุติปัญหาหรือเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างแท้จริง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้ปรับเปลี่ยนยุทธวิธีจากเชิงรับมาเป็นเชิงรุก โดยการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์หรืองานแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของตำรวจอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่างานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์นั้นเป็นความพยายามอย่างหนึ่งในหลายๆวิถีทางที่มุ่งพัฒนาการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหอาชญากรรม ดังกรณีความรุนแรงทางด้านอาชญากรรมในภาคใต้ ตำรวจนอกราชการ ข้าราชการหน่วยอื่นๆ และประชาชนถูกลอบร้ายจนเสียชีวิต นับว่าเป็นเหตุการณ์ที่รุนแรง ซึ่งทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้นำงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เข้าไปแก้ไข และสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่จนได้ผลระดับหนึ่งเท่านั้น

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ประกอบด้วย 9 กองบังคับการ และ 50 กองกำกับการ สำหรับ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 เป็นหน่วยงานที่ขึ้นการบังคับบัญชา กับ กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 4 อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งมีภารกิจในการรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดนและความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อให้เกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน การปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์นับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับตำรวจตระเวนชายแดน ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต ก็จะมีคามจำเป็นและมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นจนกล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญแห่งความอยู่รอด ความเจริญรุ่งเรือง และความสำเร็จของตำรวจตระเวนชายแดน ในอดีตที่ผ่านมาการปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน มุ่งเน้นในเรื่องการต่อสู้เพื่อเอาชนะการก่อการร้ายของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย แต่ในปัจจุบันนี้สถานการณ์การก่อการร้ายได้เบาบางลงจนไม่ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญอีกต่อไป ดังนั้นการปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดนใน

ปัจจุบันและอนาคต จึงต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ แต่ยังคงดำรงความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ไว้อย่างมั่นคง

ในส่วนของการทำงานเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ ตามแผนงานมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนรับผิดชอบอยู่นั้น นับได้ว่าประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ส่งผลให้เกิดความรักความสามัคคีระหว่างคนในชาติ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับประชาชนและชาวเขาตามแนวชายแดน และทำให้เกิดภาพพจน์ที่ดีกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยรวมเสมอมา อย่างไรก็ตาม ในสภาวะของความผันแปรทางสังคมทั้งในและต่างประเทศ ได้ก่อให้เกิดผลกระทบกับความมั่นคงของประเทศอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการสู้รบภายในของประเทศเพื่อนบ้าน การพิพาทเรื่องเขตแดน การผลิต การเคลื่อนย้าย และการจำหน่ายยาเสพติดตามบริเวณชายแดน การอ้างสิทธิในเขตทะเลเศรษฐกิจ คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง บุคคลสองสัญชาติ การพิพาทเรื่องที่ทำกิน การชุมนุมประท้วง การขัดแย้งในทางศาสนาและอุดมการณ์ทางการเมือง ยังเป็นปัญหาที่ยังต้องได้รับการดูแลแก้ไขอย่างใกล้ชิดต่อไป โดยอาศัยกระบวนการในการปฏิบัติตามแผนมวลชนสัมพันธ์ที่ได้ปฏิบัติมาแล้ว และจะต้องทำการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

การปฏิบัติงานตามแผนชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เริ่มต้นได้ถูกกำหนดไว้ในแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2530 - 2534) และเริ่มปฏิบัติอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในปี พ.ศ. 2531 และยังคงดำรงความต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อความในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.25 50-2554) โดยกำหนดไว้ในเรื่องยุทธศาสตร์การ สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ และได้กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.25 54 ให้มีแผนด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แผนงานแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน โดยกำหนดเป้าหมายงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและอาชญากรรมพิเศษ งานส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ และแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนและทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวโดยมุ่งเน้นให้มีการพัฒนางานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อแสวงหาความร่วมมือและเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดร่วมกัน สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้นำเอาองค์ความรู้และรูปแบบการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติได้ผลดีในต่างประเทศ เช่น ระบบ KOBAN ของญี่ปุ่น ระบบ Neighborhood Police Post ของประเทศสิงคโปร์ และระบบ Community Policing

ของประเทศในแถบยุโรปและสหรัฐอเมริกา มาผสมผสานกับรูปแบบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการอยู่และปรับใช้ให้ เหมาะสมกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทย ตัวอย่างเช่น โครงการประชาชนอาสาสมัครตรวจร่วมกับตำรวจ การอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัย และอีก หลาย ๆ โครงการ สำหรับ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ได้ดำเนินการโครงการการมีส่วนร่วมกับประชาชน เช่น โครงการอาสาสมัครพิทักษ์ถิ่น โครงการอาสาสมัครชายแดน เป็นต้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการของรัฐ และปลูกจิตสำนึกรักถิ่นเกิด เสริมสร้างความรัก สามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชน และเป็นกำลังสำคัญในการเฝ้าตรวจอาชญากรรมใน เขตพื้นที่แนวชายแดน เพื่อให้เกิดความสงบสุขอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43
2. เพื่อศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43
3. เพื่อ ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 อยู่ในระดับปานกลาง
2. สถานภาพส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาทัศนคติของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา

ในการศึกษาวิจัยนี้ ขอบเขตด้านประชากรในการศึกษาคั้งนี้ คือ คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และประชาชน ในพื้นที่ตำบลท่าหมอไพรและตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 2 ตำบล 22 หมู่บ้าน

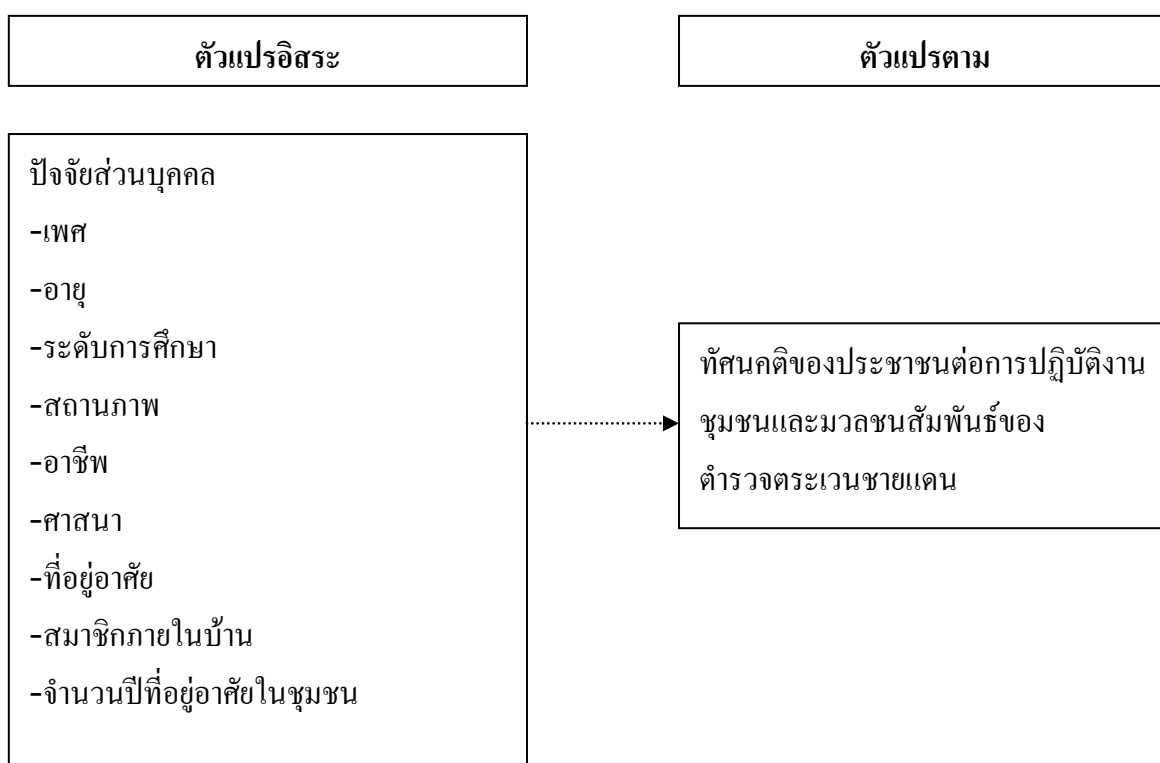
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ทักษะคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

2.2 ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทักษะคติต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

2.3 ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก การแสดงออกของประชาชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ที่มีต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ซึ่งในการแสดงความรู้สึกนึกคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง มีพื้นฐานมาจากความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมระหว่างบุคคล

งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ คือ งานที่ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ โดยให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลท่าหมอไพร และตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา มีส่วนร่วมกับตำรวจทั้งในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความมั่นคงของชาติ อันนำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน และนำพาชุมชนสู่ความสงบที่ยั่งยืน

การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ คือ กิจกรรมที่ตำรวจชุดชุมชนมวลชนสัมพันธ์ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ดำเนินการในพื้นที่ตำบลท่าหมอไพรและตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปดำเนินการบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยกันได้อย่างมีระบบ ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยคนในชุมชนเอง

ประชาชน คือ ราษฎรซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในหมู่บ้านตำบลท่าหมอไพรและตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43
2. ทำให้ทราบถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43
3. ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

4. เพื่อนำผลการศึกษาเสนอผู้บังคับบัญชาใช้เป็นฐานข้อมูลองค์ความรู้ ในด้านการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทั้งนี้เพื่อยกระดับและขับเคลื่อนงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา เรื่อง ทักษะคิดของประชาชนต่อการปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ของ ตำรวจตระเวนชายแดน กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ ค้นคว้าเอกสารวิชาการ งานศึกษาวิจัย แนวความคิด ทฤษฎี ตลอดจนผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องมา เป็นแนวทางการศึกษา ตามลำดับดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ
- 2.2 ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์
- 2.3 ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตำรวจ
- 2.5 แนวคิดพฤติกรรมของตำรวจที่ควรปฏิบัติต่อสังคม
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์
- 2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ

2.1.1 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติเป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกที่มุ่งถึงสถานภาพของจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีผู้ให้ความเห็นทัศนคติไว้มากมาย ดังนี้

ความหมายของทัศนคติตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติ เป็นคำสมาสระหว่างคำว่า ทัศนะ ซึ่งแปลว่าความเห็น กับคำว่า คติ ซึ่งแปลว่าแบบอย่างหรือลักษณะ เมื่อรวมกันเข้าจึงแปลว่า ลักษณะของความเห็นซึ่งหมายถึงความรู้สึกส่วนตัวที่เห็นด้วยไม่เห็นด้วย ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

สารานุกรมด้านจิตศาสตร์ (Encyclopedia of Psychology) (อ้างถึงในวรมันต์ ขวัญชื่น, 2541 : 10) ได้ให้ความหมายทัศนคติว่า ทัศนคติ หมายถึง ความเชื่อ ความคิด ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์ รวมถึงท่าทีที่แสดงออกอันบ่งบอกถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดจากประสบการณ์โดยตรงหรือการเรียนรู้อิทธิพลจาก

การเล็งดูทางบ้าน ทศนคติเป็นสภาพความพร้อมที่จะปฏิบัติตอบได้หากมีแรงจูงใจ (Motive) และแรงขับ (Drive) การแสดงออกของทศนคติมีอยู่สองรูปแบบ คือ ทศนคติในเชิงบวก (Positive Attitude) คือ ทำที่หรือความรู้สึกในทางดี ในทางยอมรับ ส่วนการแสดงออกของทศนคติอีกแบบหนึ่ง คือ ทศนคติในเชิงลบ (Negative Attitude) คือ ทำที่หรือความรู้สึกในทางตรงกันข้าม

แสวง รัตนมงคลมาส (2527 : 17) สรุปได้ว่า ทศนคติ คือ ปฏิกริยาด้านความรู้สึก (Reactionary Feeling) ต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น (Stimulant) ที่แสดงผลออกมา (Yield) ในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้าย (Final Outcome) ของกระบวนการประเมิน (Evaluative Process) โดยบ่งบอกถึงทิศทางของผลการประเมิน (Direction of Evaluative Result) ว่าเป็นไปในลักษณะขั้วบวก (Positive Direction) หรือขั้วลบ (Negative Direction) หรือไม่มีปฏิกริยาเฉย ๆ (Non-Reactive) ต่อสิ่งเร้าหรือกระตุ้นนั้น ๆ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 1-3) ให้ความหมายของ “ทศนคติ” ว่าเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบเป็นส่วนพร้อมที่มีปฏิกริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

กาทซ์ และสก็อตแลนด์ (อ้างถึงในวรมันต์ ขวัญชื่น, 2541 : 11) ได้กล่าวว่า การที่คนมีทศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นจะต้องประกอบด้วย การรับรู้ (Cognitive) ความรู้สึกรักใคร่ พอใจ (Affective) และพฤติกรรม (Behavior) ซึ่งจากนี้ทศนคติของแต่ละบุคคลนั้นยังขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่ทำให้บุคคลนั้นแสดงออกมาทางพฤติกรรมที่พึงพอใจ หรือชอบรักใคร่อย่างใกล้ชิดสิ่งนั้นเป็นทศนคติทางบวก (Positive Attitude) แต่ถ้าแสดงออกไม่พึงพอใจซึ่งซึ่งเป็นทศนคติทางลบ (Negative Attitude) เป็นการชี้บอกทิศทางของการแสดงของบุคคลที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 4) ให้ความหมายของทศนคติไว้ว่า “ทศนคติ” หมายถึง ความพร้อมในการกระทำของบุคคลต่อสิ่งใด บุคคลใด ความพร้อมดังกล่าวของบุคคลเห็นได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงต่อสิ่งเร้านั้นว่า ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

รุ่งนภา บุญคุ้ม (2536 : 53) กล่าวว่า ทศนคติ หมายถึงความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อม อันมีแนวโน้มที่จะให้บุคคลแสดงปฏิกริยาและการกระทำต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางสนับสนุนหรือปฏิเสธทศนคติ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน การที่จะทราบทศนคติของบุคคลหนึ่ง ได้ก็ต้องใช้วิธีแปลความหมายของการแสดงออก

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ (2545 : 67) ได้ให้ความหมายของ ทศนคติ หมายถึง การประเมินผลถึงสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบวัตถุ คน หรือเหตุการณ์ ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความรู้สึกที่มีต่อบางสิ่งบางอย่าง

จากความหมายของทัศนคติที่แตกต่างกันข้างต้น พอสรุปความหมายของทัศนคติได้ว่า หมายถึง ความรู้สึก ความนึกคิด ความเชื่อ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งปรากฏออกมาในรูปของพฤติกรรม โดยโน้มเอียงไปในทางบวกหรือทางลบก็ได้

2.1.2 ลักษณะของทัศนคติ

ทิตยา สุวรรณะชญ (อ้างถึงในคมสัน ณะคง, 2547 : 7) กล่าวสรุปถึงลักษณะของทัศนคติ 4 ประการ คือ

1. ทัศนคติ เป็นสภาวะก่อนที่พฤติกรรมได้ตอบ (Predisposition to Respond) ต่อเหตุการณ์หรือสิ่งแวดล้อมหนึ่งโดยเฉพาะ หรือจะเรียกว่าเป็นสภาวะพร้อมที่จะมีพฤติกรรมจริง
2. ทัศนคติ จะมีความคงตัวอยู่ในช่วงระยะเวลา (Persistent over Time) คือมีความมั่นคงถาวรพอสมควร เปลี่ยนแปลงได้ยาก แต่มิได้หมายความว่า จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง
3. ทัศนคติ เป็นตัวแปรที่นำไปสู่ความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับความรูสึกนึกคิด ไม่ว่าจะเป็นในรูปของการแสดงออกโดยวาจาหรือการแสดงความรู้สึก ตลอดจนการที่จะต้องเผชิญหรือหลีกเลี่ยงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
4. ทัศนคติ มีคุณสมบัติของแรงจูงใจในอันที่จะทำให้บุคคลประเมินและเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งหมายความว่าไปถึงการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมจริงด้วย

2.1.3 ความสำคัญของทัศนคติ

ทัศนคติเป็นความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึก และความเชื่อของบุคคลกับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมได้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายทัศนคตินั้น ความสำคัญของทัศนคติอาจสรุปได้ ดังนี้ (อ้างถึงในคมสัน ณะคง, 2547 : 7)

1. ทัศนคติเป็นฐานของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคล และระหว่างบุคคลกับสังคม เมื่อบุคคลมีความสัมพันธ์ติดต่อกับคนอื่นเขาจะเรียนรู้ไปด้วยว่าทัศนคติของผู้ที่ติดต่อยู่ด้วยนั้นเหมือนหรือต่างไปจากทัศนคติของเขาเอง การประเมินทัศนคติดังกล่าวในลักษณะนี้ช่วยกำหนดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในอนาคต นอกจากนี้ทัศนคดียังเป็นฐานของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคมด้วย เช่น ทัศนคติที่บุคคลมีต่อประเด็นต่าง ๆ ในสังคม อาทิ การทำแท้งจะทำให้เขามีแนวโน้มที่จะเลือกหรือไม่เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ที่มีนโยบายสนับสนุนการออกกฎหมายเกี่ยวกับการทำแท้งในรัฐสภา

2. ทักษคติเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์สังคมได้ เช่น ในช่วงการเลือกตั้งต่าง ๆ มักจะมีการสำรวจทัศนคติของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงต่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการสำรวจนี้สามารถใช้พยากรณ์ผลการเลือกตั้งได้ ในองค์การการสำรวจทัศนคติต้องงานว่าคนทำงานมีความพอใจในงานหรือไม่เพียงใด สามารถใช้เป็นข้อมูลในการทำลาพยากรณ์การเข้าออกและการขาดงานรวมทั้งการสนับสนุนนโยบายขององค์การหรือไม่เพียงใดด้วย

2.1.4 องค์ประกอบของทัศนคติ

สุพิน เกชากุลปต์ (2536 : 46-47) กล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบของทัศนคติมี 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นความรู้สึกทางอารมณ์ ส่วนที่เป็นความคิด ความเชื่อ และส่วนที่เป็นพฤติกรรมดังนี้ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective or Emotional Component) ได้แก่ ความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ พอใจ-ไม่พอใจ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ องค์ประกอบด้านนี้เกิดจากการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไข (Conditioned Learning) ของคนเราในอดีต ซึ่งมีผลต่อความรู้สึกในด้านบวกหรือลบที่มีต่อสิ่งที่ได้รับรู้ เช่น บุคคลจะมีความรู้สึกที่ดีต่อความรัก ทั้งนี้ เนื่องจากประสบการณ์ของการแสดงความรักของพ่อแม่ต่อเด็ก เป็นการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดความพอใจเมื่อเจริญเติบโตขึ้นมา ก็มีทัศนคติที่ดีต่อการแสดงออกของความรัก ในทำนองเดียวกันบางสิ่งบางอย่าง ก็ก่อให้เกิดความรู้สึกไม่พอใจหรือเกลียดชังได้ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการมีประสบการณ์ที่ไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นและส่งผลในทางลบให้เกิดขึ้น เมื่อพบสิ่งนั้นต่อมาบุคคลก็จะไม่ชอบหรือมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบด้านความคิด ความเชื่อ (Cognitive or Belief Component) ทัศนคติของบุคคลที่แสดงออกมาจะทำให้ผู้อื่นได้ทราบว่าคุณคนนั้นมี ความเชื่อ (Belief) ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในทางใด ความเชื่อนี้มีผลต่อการแสดงออกของบุคคล เช่น ความเชื่อในอุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชาธิปไตย บุคคลที่มีความเชื่อถือความดีของอุดมการณ์นี้จะแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ในทางสนับสนุนหลักการเรื่องความเสมอภาค เสรีภาพ และมีความต้องการการปกครองในระบอบนี้ อีกตัวอย่างหนึ่ง เช่น บุคคลบางคนคิดว่าผู้ใช้แรงงานเป็นกลุ่มคนที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายทุน ผู้ที่มีความคิดเช่นนี้จะสนับสนุนให้มีการรวมตัวกัน เพื่อจัดตั้งสหภาพกรรมกรเพื่อเอาไว้เป็นพลังต่อรองกับนายทุน ส่วนผู้ที่ไม่ต้องการให้จัดตั้งสหภาพก็มักจะมีทัศนคติว่าสหภาพกรรมกรจะก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่ผู้ประกอบการ องค์ประกอบด้านความคิด ความเชื่อนี้เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะจากสังคมแวดล้อมตัวบุคคลนั้น

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) ในเมื่อทัศนคติเป็นส่วนหนึ่งของระบบความคิด ความเชื่อของบุคคล ทัศนคติจึงเป็นตัวจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทางเดียวกับทัศนคติของตน ดังนั้น พฤติกรรมจึงเป็นสิ่งสะท้อนของทัศนคติ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าทัศนคติกับพฤติกรรมจะมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีผลงานการวิจัยอยู่หลายเรื่องที่แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมที่แสดงออกไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นเสมอไป ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมของคนเรานั้นมิได้ถูกกำหนดโดยทัศนคติแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งเป็นตัวแปรของพฤติกรรมอยู่ด้วย เช่น สถานภาพ สถานการณ์และเหตุการณ์แวดล้อมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ตัวอย่างเช่น บุคคลที่มีทัศนคติที่ดีเห็นอกเห็นใจสหภาพกรรมกร แต่เมื่อต้องแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อการนัดหยุดงานของกรรมกร ณ สถานการณ์หนึ่ง บุคคลนั้นจะต้องประเมินว่าตนเป็นตัวแทนของฝ่ายใด ถ้าบุคคลนั้นเป็นตัวแทนของฝ่ายบริหารในบริษัทของตนก็จะต้องคัดค้านการนัดหยุดงานครั้งนี้ แต่ถ้าเขาสามารถออกเสียงในฐานะประชาชนคนหนึ่ง เขาก็อาจออกเสียงในเชิงสนับสนุนก็ได้ อันนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์แวดล้อม

สุชา จันทร์เอม (2541 : 242) กล่าวว่า ทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความคิด (Cognition Component) เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้หรือความเชื่อถือของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หากบุคคลมีความรู้หรือเชื่อว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามหากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีก็จะมีทัศนคติไปในทิศทางตรงกันข้าม คือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Feeling Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกของบุคคลซึ่งมีอารมณ์เกี่ยวข้องกับอยู่ด้วย นั่นคือหากบุคคลนั้นมีความรู้สึกรัก หรือชอบพอในบุคคลใดหรือสิ่งใดก็จะช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นไปด้วย แต่หากมีความรู้สึกเกลียดหรือโกรธบุคคลใดสิ่งใด ก็จะทำให้มีทัศนคติต่อบุคคลหรือสิ่งของนั้นไปในทางตรงกันข้าม

3. องค์ประกอบด้านการกระทำ (Action Tendency Component) เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล คือความโน้มเอียงที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบโต้อย่างใดอย่างหนึ่งออกมา พฤติกรรมที่เขาแสดงออกมานั้น เกิดจากความรู้ และความรู้สึกที่เขามีอยู่เกี่ยวกับวัตถุ เหตุการณ์ หรือบุคคลนั้น ๆ เอง

นอกจากนี้ยังมีนักจิตวิทยาชาวต่างประเทศ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติ ดังนี้

มิลตัน ไอ โรนเซนเบิร์ก และ คาร์ล โสฟแลนด์ (อ้างถึงในคมสัน พะดุง, 2547 : 9) ได้แบ่งองค์ประกอบเกี่ยวกับทัศนคติว่าเป็นความรู้สึกส่วนตัว การรับรู้และพฤติกรรม ดังนี้

1. ความรู้สึก (Affective) ได้แก่ ความรู้สึกส่วนบุคคลที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น โกรธเกลียดรักชอบ ฯลฯ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันตามบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล และอาจแสดงโดยสีหน้า ท่าทาง

2. การรับรู้ (Cognitive) ได้แก่ ความเชื่อ (Belief) สังกัป (Conception) และสัญชาน (Perception) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นได้ทั้งแง่ดีและไม่ดี และจะถ่ายทอดจากกลุ่มมาสู่บุคคล

3. พฤติกรรม (Behavior) คือ แนวโน้มที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งของบุคคล หรือสถานการณ์ที่ทำให้เราเกิดทัศนคติ

จากที่กล่าวมา พอจะสรุปถึงองค์ประกอบของทัศนคติว่า ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ องค์ประกอบด้านความรู้สึกของบุคคล องค์ประกอบด้านความรู้หรือความคิดของบุคคล และองค์ประกอบด้านการกระทำหรือพฤติกรรม การจัดแบ่งองค์ประกอบของทัศนคติออกเป็น 3 ส่วน เช่นนี้ เป็นแนวคิดของเพลโต (Plato) ได้ถ่ายทอดในรูปของความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม ซึ่งองค์ประกอบของทัศนคติทั้ง 3 นี้ ต่างก็มีผลซึ่งกันและกัน และในสภาพการณ์ทั่ว ๆ ไปองค์ประกอบทั้ง 3 นี้ จะมีความสัมพันธ์กันมาก จนบางครั้งแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดไม่ได้

นอกจากนี้ จะเห็นว่าทัศนคติมีลักษณะเป็นระดับความรู้สึกทางจิตวิทยา ที่บุคคลมีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และจะเห็นได้จากปฏิกิริยาโต้ตอบว่าชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้ คาร์ท และสก็อตแลนด์ (อ้างถึงในคมสัน ษะดุง, 2547 : 10) กล่าวว่า ระดับความรู้สึกของบุคคลแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับความชอบ (Affective) เป็นความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่เกิดขึ้นโดยไม่สามารถจะบอกเหตุผลได้ ถึงแม้จะมีข้อมูลบางประการก็ไม่สนใจที่จะนำมาประกอบการพิจารณา ซึ่งอาจเกิดจากอคติบางประการก็ได้

2. ระดับที่ได้มีการพิจารณาแล้ว (Cognitive) เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นโดยใช้ความรู้ ปัญญา ประสบการณ์ ฯลฯ มาประกอบการพิจารณาและสามารถให้เหตุผลได้ว่าทำไมจึงมีความรู้สึกเช่นนั้น

3. ระดับปฏิบัติ (Action) เป็นระดับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบถึงขั้นที่แสดงออก หรือมีการกระทำตอบโต้

2.1.5 การเกิดทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นสิ่งที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า มีบทบาทมากในการเรียนรู้ในสังคม (Social Learning) ซึ่งขั้นตอนหรือกระบวนการเรียนรู้ เมื่อเกิดทัศนคติมีความแตกต่างกันแล้ว

แต่ลักษณะของทัศนคติของแต่ละบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันไป โดยทั่วไปแล้วทัศนคติมักจะไม่ได้เกิดขึ้นเพียงทัศนคติเดียว แต่มักจะเกิดไปพร้อม ๆ กันหลายทัศนคติในเวลาหนึ่ง ๆ กรณีที่ทัศนคติ 2 อย่าง เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน และผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมไปในทิศทางต่างกัน และมีน้ำหนักพอ ๆ กัน จะก่อให้เกิดความขัดแย้งในใจ (Conflict) หรือเป็นภาวะไม่สมดุล อาจทำให้ทัศนคติเปลี่ยนไปจากเดิมได้ แต่โดยปกติแล้วทัศนคติจะเกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ ไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิด

ในเรื่องของการเกิดทัศนคตินั้น มีความคิดเห็นของนักการศึกษาหลายท่าน ให้ความคิดเห็นคล้าย ๆ กัน ดังนี้

สถิติ วงศ์สุวรรณ (อ้างถึงในคมสัน ณะสูง, 2547 : 11) ได้กล่าวถึงแหล่งกำเนิดมาจากสิ่งต่อไปนี้

1. ทัศนคติเกิดจากประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ดีก็จะเกิดทัศนคติไปในทางบวก ถ้าประสบการณ์ทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีก็จะทำให้เกิดทัศนคติในทางลบ

2. การอบรมสั่งสอน ทั้งการสอนที่เป็นแบบแผน (Formal) และไม่เป็นแบบแผน (Informal) สถาบันที่ทำหน้าที่ปลูกฝังทัศนคติก็มี บ้าน โรงเรียน สื่อมวลชน ฯลฯ

3. รอยประทับใจ (Impression) อย่างแรง อาจทำให้เกิดถืออย่างแรง หรือว่ารักนับถือจับใจ

4. ความประสบความสำเร็จหรือไม่ ถ้าทำสิ่งใดแล้วไม่ประสบความสำเร็จ ก็จะเกิดทัศนคติที่ไม่ดี

5. บุคลิกภาพมีผลต่อทัศนคติ คนประเภทเก็บตัว มีทัศนคติตามแนวคิดของตนเอง คล้อยตามคนอื่นหรือกลุ่มยาก

6. สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม รวมทั้งการเลี้ยงดูของครอบครัว มีอิทธิพลที่จะสร้างภาพพจน์หล่อหลอมเป็นทัศนคติไปได้

7. รับถ่ายทอดหรือเลียนแบบทัศนคติจากคนอื่น บุคคลย่อมแปลพฤติกรรมของคนอื่นออกมาเป็นทัศนคติ ถ้าเขายอมรับนับถือใครก็มักจะรับเอาแนวความคิดและยึดเป็นแบบอย่าง

สุชา จันทรเอม (2541 : 244-245) กล่าวว่า แหล่งกำเนิดของทัศนคติมาจากสิ่งเหล่านี้ คือ

1. วัฒนธรรม (Culture) วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อชีวิตของบุคคลทุก ๆ คน ตั้งแต่เกิดมาจนกระทั่งตายไป วัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ แตกต่างกันไปเริ่มจากครอบครัว โรงเรียน วัด สถาบันอื่น ๆ ในสังคม วิทยุ โทรทัศน์ สื่อมวลชนต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติของเด็กทั้งสิ้น

2. ครอบครัว (Family) ครอบครัวเป็นแหล่งแรกที่อบรมให้เด็กเรียนรู้การสมาคมต่าง ๆ จึงมีอิทธิพลมากที่สุดในการสร้างทัศนคติให้แก่เด็ก ตลอดจนการปลูกฝังทัศนคติการดำเนินชีวิตให้แก่บุตรของตน ทั้งนี้เพราะเด็กมักเลียนแบบและเชื่อฟังพ่อแม่

3. กลุ่มเพื่อน (Social Group) เด็กที่จากพ่อแม่มาอยู่กับกลุ่มเพื่อนตั้งแต่เล็ก ๆ จะได้รับอิทธิพลต่าง ๆ จากกลุ่มเพื่อนมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเด็กต้องการการยอมรับจากเพื่อน ต้องการคำแนะนำและการช่วยเหลือจากเพื่อน

4. บุคลิกภาพ (Personality) ลักษณะบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคคลเหมือนกัน นั่นคือ พวกที่ชอบสังคม พวกเกลียดสังคม พวกชอบเด่น หรือพวกอ่อนน้อม จะมีทัศนคติไม่เหมือนกัน

ออลพอร์ต (อ้างถึงในคมสัน ษะคุง, 2547 : 12) ได้เสนอความคิดว่า ทัศนคติของคนเราเกิดขึ้นได้จากเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดู เช่น ครอบครัวที่นิยมยกย่องลูกชายมากกว่าลูกสาว เด็กมักเกิดทัศนคติทั่วไป (General Attitude) ว่า เพศชายเหนือกว่าเพศหญิง

2. การให้ประสบการณ์ มีผลต่อการสร้างทัศนคติให้เกิดทัศนคติเฉพาะ (Specific Attitude) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งอย่างมั่นคง

3. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน หรือช็อก (Emotional Shock) เป็นผลให้ประทับใจไปนาน และมีอิทธิพลขยายไปถึงสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน (Related Situation) หรือคล้ายคลึงกัน

4. การเลียนแบบ (Imitation) พ่อแม่ เช่น พ่อแม่เกลียดงู ลูกก็จะเกลียดตามด้วย จากที่กล่าวมา การเกิดทัศนคติมีที่มาจากสิ่งแวดล้อมซึ่งอยู่ในรูปของประสบการณ์โดยตรงและประสบการณ์โดยอ้อม ผ่านกระบวนการเรียนรู้แล้วผ่านออกไปสู่พฤติกรรม แสดงความเห็น หรือแสดงเหตุผล ซึ่งเป็นปฏิกิริยาตอบสนอง

2.1.6 การวัดทัศนคติ

การวัดทัศนคติ การวัดองค์ประกอบทั้ง 3 ของทัศนคตินั้น นักจิตวิทยาสังคมนิยมวัดใน 2 ลักษณะ คือ ทิศทางและปริมาณขององค์ประกอบนั้น ๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2529 : 8)

ทิศทาง (Direction) หมายถึง การประเมินค่าการรู้ การรู้สึก และการพร้อมกระทำไปในด้านที่เป็นบวกหรือลบ ซึ่งหมายถึงดีหรือเลว เช่น เกี่ยวกับองค์ประกอบทางการรู้ก็สามารถวัดได้ว่าบุคคลมีความรู้ในประเด็นที่ต้องการวัดในทางที่ว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว ส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบ

ทางการรู้สึกก็สามารถวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นไปในทางบวกหรือลบคือในทางชอบ และพอใจหรือไม่ชอบไม่พอใจ ส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ ก็สามารถวัดได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นในทางบวกหรือลบ ซึ่งทางบวกหมายถึง การพร้อมที่จะให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ ส่วนทางลบก็หมายถึง ความพร้อมที่จะทำลาย ทำร้าย หรือขัดขวางความเจริญของสิ่งนั้น

ปริมาณ (Magnitude) หมายถึง ความเข้มข้นหรือปริมาณความรุนแรงของทัศนคติไปในทิศทางบวกหรือลบ นั่นคือ บุคคลอาจมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรงมาก และต่ออีกสิ่งหนึ่งเพียงเบาบาง ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้น หรือขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้องของบุคคลกับเรื่องนั้น เช่น บิดา มารดา มีความสำคัญต่อบุคคลใดมาก บุคคลนั้นย่อมมีทัศนคติอย่างรุนแรงต่อบิดา มารดาของตน ในอีกกรณีหนึ่งนิสิตที่ไปพูดโฆษณาชักจูงมิให้คนซื้อสินค้าต่างประเทศเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องับเรื่องนี้มาก จึงมีทัศนคติที่รุนแรงต่อการซื้อสินค้าต่างประเทศด้วย แต่ถ้าบุคคลไม่มีส่วนเกี่ยวข้องับชาวเอสกิโมเลย ทัศนคติของบุคคลนั้นต่อชาวเอสกิโม ไม่ว่าจะไปในทางบวกหรือลบ ก็จะไม่มีความเข้มข้นด้วย

การวัดทัศนคติ สามารถวัดได้ในหลายวิธี เช่น การวัดโดยการประมาณความรู้สึกของตนเอง (Self-Report Measure) การสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก (Observation of Overt Behavior) การตีความหรือแปลความหมายจากปฏิกิริยาที่บุคคลแสดงต่อสิ่งเร้าบางชนิด (Reactions and Interpretations of Partially Structured Stimuli) การทำงานบางอย่างที่กำหนดให้ (Performance on Objective Tasks) และปฏิกิริยาตอบสนองทางร่างกาย (Physiological Reactions)

เครื่องมือที่ใช้วัดทัศนคติที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายนั้น ได้แก่ วิธีวัดช่วงเท่ากัน (Equal-Appearing Interval Scale) ของ ธีร์สโตน (Thurstone) และแบบมาตรบอกการประมาณค่า (Summated Rating Scale) ของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งเป็นการวัดระดับความรู้สึกของตนเอง (อ้างถึงในดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2529 : 26) สร้างแบบวัดทัศนคติโดยรวบรวมประโยคที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา นำไปให้กลุ่มตัดสินใจซึ่งมีทัศนคติต่อเรื่องที่จะศึกษาต่างกันให้มากที่สุด เป็นผู้ประเมินความเห็นต่อข้อความที่สร้างขึ้น เมื่อผู้ตัดสินทุกคนได้อ่านประโยคทั้งหมดแล้ว ให้ประเมินค่าแต่ละประโยคว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยมากน้อยเพียงใด โดยให้คะแนนได้จาก 1 ถึง 11 คะแนน 1 แสดงว่า ไม่เห็นด้วย ส่วน 2,3.....แสดงว่าไม่เห็นด้วยมากขึ้นทุกที จนถึงคะแนน 11 แสดงว่าเห็นด้วยมากที่สุด แล้วจึงนำค่าที่ผู้ตัดสินให้กับแต่ละประโยคมาพิจารณาหาค่าประจำประโยค โดยใช้ค่ามัธยฐานของคะแนนที่ประโยคได้รับจากผู้ตัดสินทั้งหมด ประโยคที่มีข้อความคลุมเครือให้ตัดทิ้งทั้งหมด เลือกลักษณะประโยคที่มีค่าประจำประโยค (Scale Value) ห่างกันเป็นช่วงเท่า ๆ กัน มาใช้ในแบบสอบถาม

ลิเคิร์ต (Likert) (1932, อ้างถึงในดวงเดือน พันธุนาวิน, 2529 : 29-31) ได้สร้างแบบวัดทัศนคติที่กำหนดให้ข้อความทุกข้อในแบบวัดทัศนคติ คือผลรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดซึ่ง ลิเคิร์ต (Likert) ถือว่าผู้มีทัศนคติต่อสิ่งใดก็ย่อมจะมีโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้น จะมีมากและโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นก็จะมีอยู่น้อย ในทำนองเดียวกันผู้ที่มีทัศนคติไม่ติดต่อสิ่งใดนั้น โอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านกับสิ่งนั้นจะมีมาก คะแนนรวมของทุกข้อจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงทัศนคติของผู้ตอบในแบบวัดทัศนคติของแต่ละคน วิธีสร้างแบบวัดทัศนคติของ ลิเคิร์ต (Likert) ครั้งแรกจะต้องรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องในสิ่งที่จะศึกษาให้ได้มากที่สุด เช่นเดียวกับของ เจริสโตน (Thurstone) นำข้อความที่รวบรวมได้ไปลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะศึกษา โดยให้เลือกตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเพียงใด อย่างใดอย่างหนึ่งต่อข้อความแต่ละข้อ ผู้ตอบไม่ต้องทำใจเป็นกลางเหมือนกับการตัดสินข้อความของผู้ตัดสิน ตามแบบ เจริสโตน (Thurstone) แต่ตอบตามความรู้สึกของตนเอง การเปรียบเทียบทัศนคติให้เป็นคะแนนข้อความที่สนับสนุนคำตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน และลงเรื่อย ๆ จนถึงคำตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน ส่วนข้อความที่ต่อต้าน ถ้าตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 5 คะแนน และลดลงเรื่อย ๆ จนถึงตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน

2.1.7 การทำนายพฤติกรรมจากทัศนคติ

ดวงเดือน พันธุนาวิน (2524 : 1-3) ได้กล่าวถึงการทำนายพฤติกรรมจากทัศนคติว่า ในการวัดทัศนคตินั้น ผู้วิจัยย่อมมีความประสงค์จะทราบจิตลักษณะนี้ของบุคคล เพื่อประโยชน์ในการทำนายพฤติกรรม และหรือควบคุมพฤติกรรมนั้น แต่จากการประมวลผลการวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมนั้น ปรากฏว่า ทัศนคติและพฤติกรรมมีความเกี่ยวข้องกันเฉพาะในบางบุคคลและบางโอกาสเท่านั้น และในโอกาสส่วนใหญ่จะมีความสอดคล้องกันน้อยถ้าไม่ปฏิบัติให้ถูกหลักวิชาการ ได้มีการสำรวจพบว่า นักจิตวิทยามีความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรมแตกต่างกันเป็น 3 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายที่เห็นว่าทัศนคติและพฤติกรรมยังที่ความสัมพันธ์กันอย่างมั่นคง โดยได้จากผลการวิจัยแบบสำรวจ และการศึกษาภาคสนาม โดยเฉพาะในการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อคนต่างกลุ่ม เช่น ต่างผิวหรือต่างชาติ นอกจากนี้ยังพบความสอดคล้องระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2. ฝ่ายที่เห็นว่า ทักษะคิดและพฤติกรรมมีความเป็นเอกเทศต่อกัน บางคนให้ความเห็นว่า การเรียนรู้ทักษะคิดและการเรียนรู้พฤติกรรมในเรื่องหนึ่ง เกิดแยกต่างหากจากกัน เช่น Roger Brown ว่าเรื่องหนึ่ง ๆ ลักษณะของบุคคลมี 3 ด้าน ที่เกี่ยวข้อง คือ ทางด้านการรู้ ทางด้านความรู้สึก(ทักษะคิด) และทางด้านการกระทำ โดยทั้ง 3 ด้าน เกิดขึ้นด้วยกระบวนการที่แตกต่างกัน การรู้เกิดจากกระบวนการเรียนรู้เชิงการรู้ ส่วนความรู้สึกหรือทักษะคิดเกิดจากกระบวนการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงโดยใช้หลักสภาวะดั้งเดิม (Classical Conditioning) ส่วนการกระทำเกิดจากการเรียนรู้โดยใช้หลักเสริมแรงและการเลียนแบบในเรื่องหนึ่ง ๆ ด้านทั้งสามในบุคคลจะเกิดไม่เท่ากันในช่วงฤดูหนึ่ง ๆ ของบุคคล และเมื่อด้านใดเกิดแล้วก็อาจจะเป็นเอกเทศจากด้านอื่น ๆ จึงไม่สามารถส่งอิทธิพลไปยังด้านอื่น ๆ ได้มากนัก

3. ฝ่ายที่เห็นว่า ทักษะคิดและพฤติกรรมมีความสอดคล้อง พาดพิงกัน ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดและพฤติกรรมอาจแตกต่างกันไปแล้วแต่บทบาทของตัวแปรอื่น ๆ เช่น ลักษณะบุคลิกภาพของผู้กระทำ ลักษณะของสถานการณ์ สังคม และวัฒนธรรม ลักษณะของพฤติกรรม ตลอดจนลักษณะของวัตถุเชิงทักษะคิดที่เกี่ยวข้อง แสดงว่าสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดกับพฤติกรรมจะเกิดในบางโอกาสเท่านั้น จึงควรศึกษาว่าเมื่อไรความสัมพันธ์นี้จะเกิดขึ้น

2.1.8 กระบวนการเปลี่ยนทักษะคิด

ทักษะคิดของคนเราที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ทั้งสิ้น ดังนั้น จึงอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามที่ประสบการณ์ได้รับเพิ่มขึ้น แต่กระบวนการเปลี่ยนแปลงอาจจะเร็วหรือช้าสุดแต่ประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ และการที่บุคคลจะมีทักษะคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมได้รับอิทธิพลจากทักษะคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นด้วย และเกี่ยวข้องกันเสมอ

การเปลี่ยนแปลงทักษะคิดของบุคคล จะเป็นไปตามประสบการณ์เรียนรู้ ซึ่งแต่ละคนมีไม่เหมือนกัน พอจะแบ่งออกได้เป็น 2 ทาง ดังนี้

1. การเปลี่ยนทางระดับ หมายถึง การเปลี่ยนระดับน้ำหนักของทักษะคิดที่มีอยู่แล้วอย่างพร้อมมูล เมื่อบุคคลหนึ่งพร้อมที่จะยอมรับ (หรือต่อต้าน) สิ่งของ ความคิดเห็นหรือตัวบุคคล ถือว่าเป็นการเปลี่ยนระดับการยึดถือทักษะคิด ดังนั้นระดับทักษะคิดจึงสามารถเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ แต่ยังคงมีทิศทางเหมือนเดิม นั่นคือ คุณ หรือ โทษ (Pro or Con) อย่างใดอย่างหนึ่ง

2. การเปลี่ยนแปลงด้านรูปร่าง การเปลี่ยนทักษะคิดแบบนี้จะประสบความสำเร็จได้ยากมาก ขึ้นอยู่กับขอบเขตของแนวทางที่จะทำนาย ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทักษะคิดไปในทิศทางตรงกันข้าม เช่น เปลี่ยนจากชอบเป็นไม่ชอบ เคยชอบสิ่งนี้แต่เปลี่ยนไปชอบอีกส่วนหนึ่ง เป็นต้น

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

เนื่องจากทัศนคติเกิดขึ้นได้ในหลายสาเหตุ ได้แก่

1. การรวบรวมแนวความคิดจากประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง
2. การได้รับประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งอย่างเข้มข้นรุนแรง
3. การรับเอาทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตน

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดและเปลี่ยนแปลงทัศนคติ จึงได้แก่

1. บิดา มารดา และการอบรมเลี้ยงดู
2. ครู และการอบรมสั่งสอน
3. เพื่อนฝูง
4. การศึกษา
5. วัฒนธรรมในสังคม
6. ความก้าวหน้าทางวิชาการและสื่อมวลชน

อุทัย หิรัญโต (อ้างถึงในคมสัน ษะดุง, 2547 : 16) กล่าวว่า ทัศนคติของบุคคลเรานั้นมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ด้วย การศึกษาอบรมสั่งสอนและสิ่งแวดล้อม ความเจริญทางการศึกษา การคมนาคมติดต่อ มีผลให้ทัศนคติของคนเปลี่ยนแปลงไปได้เป็นอันมาก ทั้งนี้เพราะบุคคลมีโอกาสสร้างสรรค์และแลกเปลี่ยน ตลอดจนเลียนแบบความคิดเห็นกันได้มาก วัฒนธรรมมีการผสมผสานกันมากเท่าใดก็ยิ่งทำให้ทัศนคติของคนเปลี่ยนแปลง แต่คนที่โลดแล่นไปในสังคมอย่างกว้างขวาง เข้ากลุ่มเข้าพวก หรือเป็นสมาชิกสมาคมมาก ๆ แห่ง ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลงได้มาก เพราะการคบค้าสมาคมติดต่อสร้างสรรค์ โอกาสที่จะมีการถ่ายทอดหรือเลียนแบบความคิดเห็นนั้น เป็นไปได้ง่าย กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ทำให้คนมองโลกกว้างขึ้น ความรู้สึกเก่า ๆ ที่ได้รับมาจากครอบครัวหรือที่พบเห็นด้วยตนเองในวัยเด็ก เมื่อกาลเวลาผ่านไปนาน ๆ เข้า ความรู้สึกเฉพาะของตัวนั้น คนส่วนใหญ่อาจไม่เห็นด้วยก็ได้ จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนให้สอดคล้องกับสังคมที่ตนเป็นสมาชิก มิฉะนั้นตนจะอยู่ร่วมกับเขาไม่ได้

สรุปก็คือ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติขึ้นกับอิทธิพลของกลุ่ม (Group Persuasion) สื่อมวลชน (Mass Persuasion) ลักษณะส่วนบุคคลของบุคคลผู้นั้นเอง (Individual Persuasion)

2.1.9 หน้าที่และประโยชน์ของทัศนคติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2531 : 47-48) ได้กล่าวถึงหน้าที่และประโยชน์ของทัศนคติ (Attitude) ไว้ 4 ประการ คือ

1. หน้าที่ให้ความเข้าใจ (Understanding or Knowledge Function) ทักษะคิดหลายอย่างช่วยให้เข้าใจโลกและสภาพแวดล้อม ได้เรียนรู้และเข้าใจการกระทำของบุคคลในสังคม สามารถอธิบายและคาดคะเนการกระทำของตนเองและของบุคคลอื่น

2. หน้าที่ป้องกันตนเอง (Eco-Defense or Protect Their Self-esteem) บ่อยครั้งที่บุคคลจำเป็นต้องหาทางออกให้กับตนเอง เพื่อความสบายใจ เป็นต้นว่า คนที่ชอบพูดว่าคนอื่น ๆ ตรง ๆ ก็จะหาทางออกให้กับตนเองว่า การที่ตนได้ทำเช่นนั้นก็เพราะจริงใจกับเพื่อนฝูง

3. หน้าที่ในการปรับตัว (Adjective Function or Need Satisfaction) ทักษะคิดจะช่วยบุคคลในด้านการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคม โดยปกติบุคคลมักจะคำนึงถึงผลประโยชน์จะได้รับเป็นสำคัญ และจะพัฒนาทักษะคิดตามแนวทางที่คาดว่าจะตอบสนองความต้องการของตนได้ เช่น คนหันมาชอบการศึกษา เพราะเชื่อว่าการศึกษามุ่งจะช่วยให้มีชีวิตที่ดีขึ้น

4. หน้าที่แสดงออกซึ่งค่านิยม (Value Expression) ทักษะคิดช่วยให้บุคคลได้แสดงออกซึ่งค่านิยมของตนเอง เช่น คนที่มีความซื่อสัตย์มากก็จะแสดงออก โดยการไม่ฉ้อราษฎร์บังหลวง

2.1.10 การเสริมสร้างทักษะคิด

อุทัย หิรัญโต (อ้างถึงในคมสัน ณะคุณ, 2547 : 17) ให้ความเห็นว่า การเสริมสร้างทักษะคิดของบุคคลอาจจะกระทำได้หลายรูปแบบ แต่ที่สำคัญได้แก่

1. สร้างทักษะคิดให้ดีต่อการบริหารให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษา กล่าวคือปลูกฝังทักษะคิดที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกคน ได้รับบริการในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้อต่อการเรียนการสอน

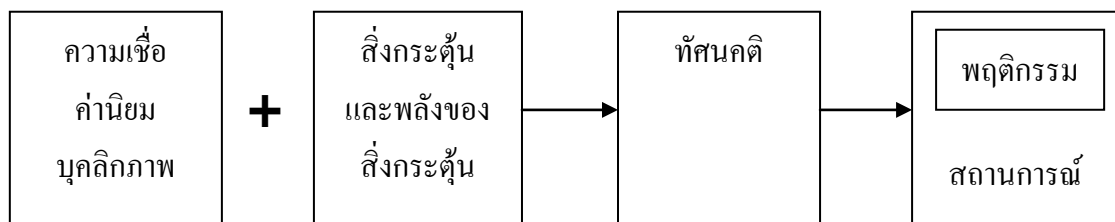
2. ควรสร้างเครื่องวัดผลสำเร็จในการบริการของแต่ละงานขึ้น เช่น การให้บริการแนะแนว การจัดหาทุน การบริการห้องสมุด การบริการน้ำดื่มที่สะอาด ตลอดจนห้องน้ำห้องส้วม ว่าการให้บริการดังกล่าวประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด หากไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะทำให้แก่นักเรียนไม่มีความภาคภูมิใจ ไม่กระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ เช่น สภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ดี ครูอาจารย์ไม่ให้ความสนใจแก่นักเรียน เป็นต้น

3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการ การเรียนการสอน

4. ผู้บริหาร จะต้องให้การเอาใจใส่ดูแลหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ให้บริการแก่นักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ดีที่สุด

สรุปแล้ว ทักษคติ คือความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งบุคคลใด บุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคล สถาบัน หรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งในทางประเมินค่าว่าดีหรือไม่ ดี เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือเกี่ยวกับอารมณ์ เช่น ชอบ ไม่ชอบ รัก เกลียด เป็นต้น ซึ่งความรู้สึกภายในเหล่านี้เป็นความพร้อมที่จะเป็นแรงขับให้บุคคลแสดงออกในทางสนับสนุน หรือต่อต้านสิ่งนั้นบุคคลนั้น หรือสถานการณ์นั้น ๆ และเนื่องจากทัศนคติเป็นภาวะซึ่งไม่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนจากภายนอก ดังนั้นการที่จะทราบทัศนคติของบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ต้องใช้วิธีแปลงความหมายหรือวิธีการอ้างอิงของการแสดงออกหรือพฤติกรรม ซึ่งอาจจะเป็นท่าทางหรือคำพูดของบุคคลนั้น

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า ทัศนคติมีความเกี่ยวข้องกับหลายสิ่ง ได้แก่ ความเชื่อ (Beliefs) ค่านิยม (Values) บุคลิกภาพ (Personality) และความคิดเห็น (Opinion) โดยสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์ ดังรูปภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์

จะเห็นได้ว่า ทัศนคตินั้นมีอิทธิพลมาจากลักษณะนิสัย คือ ความเชื่อ ค่านิยมและบุคลิกภาพบวกเข้ากับสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นบุคคล การกระทำ หรือวัตถุก็ได้ ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในแต่ละสถานการณ์

2.2 ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Community Relation Approach)

ทฤษฎีนี้มีรากฐานแนวคิดและผลงานวิจัยของนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโก หรือบางครั้งรู้จักในนามสำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรม ในช่วงทศวรรษที่ 1920 ภายใต้การนำของ Robert E Park โดยได้พยายามมุ่งใจให้นักอาชญาวิทยาเห็นความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม

ของเมืองที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมอาชญากร ซึ่งกล่าวสรุปว่า “การขาดระเบียบของสังคม อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพของชุมชนในยุคก่อนความเจริญของอุตสาหกรรม เข้าสู่ชุมชนในยุคอุตสาหกรรม นำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคม”

เฮเบอร์ท กัน (Herbert Gans) นักวิชาการผู้หนึ่งได้อาศัยหลักทฤษฎีของกลุ่มชิคาโก เป็นพื้นฐานในการสร้างแนวความคิดต่อเรื่องที่เรียกว่า “หมู่บ้านในเมือง” โดยแสดงให้เห็นว่าปฏิสัมพันธ์ในสังคมเกิดขึ้นได้ ต่อเมื่อมีการจัดสภาพพื้นที่ในชุมชนให้เอื้ออำนวยต่อการพบปะสังสรรค์ ให้มีลักษณะง่ายต่อการตรวจตรา รวมทั้งจัดให้มีสถานที่สำหรับสมาชิกในชุมชนได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกันและได้กำหนดแล้วคิดไว้ดังนี้

1. การพึ่งพาอาศัย
2. ลักษณะด้านเวลาและสถานที่ของความสัมพันธ์ทางสังคม
3. ความหนาแน่นของประชากรเป็นปัจจัยที่กระทบต่อสังคมแก่แย้งกัน

กล่าวโดยสรุปแนวคิดนี้คือการจัดสภาพทั่วไปไม่ว่าจะเป็นในระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้าน ในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลง่ายต่อการควบคุม สังเกตตรวจตรา โดยไม่ล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล รวมทั้งมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและบุคคลอื่น

จากข้อบกพร่องของทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย นักอาชญาวิทยาได้ค้นคว้าวิจัย ต่อมาได้เกิดทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ มีที่ที่อาจเข้ามาแทนที่แนวทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายแนวคิดนี้มีรากฐานมาจากแนวคิดและผลงานวิจัยของนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโก ในช่วงทศวรรษที่ 1920 ภายใต้การนำของ โรเบิร์ต พาร์ค (Robert E Park) โดยนำเอาสามแนวคิดคือแนวคิดของ ดราร์วินต์ (Drawin) เกี่ยวกับการพึ่งพาอาศัยระหว่างสัตว์และพืช ทางที่สองมาจากแนวคิดของ ซิมเมลป์ (Simmel) ว่าด้วยคุณลักษณะด้านเวลาและสถานที่ของความสัมพันธ์ทางสังคม และทางที่สามทฤษฎีของ ดรัคฮิม (Durkheim) ที่กำหนดความหนาแน่นของประชากรเป็นปัจจัยที่กระทบการแก่แย้งทางสังคม และการแบ่งงานผลการค้นคว้าวิจัยของนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโก พอสรุปได้ว่าอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ตามลักษณะพื้นที่ บริเวณใดที่เกิดอาชญากรรมขึ้นบ่อยก็คงเกิดขึ้นซ้ำอีกอยู่เป็นเช่นนั้น จึงสรุปได้ว่าการขาดระเบียบทางสังคม เป็นสาเหตุเบื้องต้นของสภาวะการแตกสลายของกลไกทางสังคมที่มีหน้าที่ค้ำจุน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความร่วมแรงร่วมใจ และขวัญกำลังใจของสมาชิกในสังคม

สรุปหลักใหญ่ของทฤษฎีนี้คือ การจัดสภาพทั่วไปไม่ว่าระดับเมือง ชุมชน หมู่บ้าน หรือละแวกบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ง่ายต่อการควบคุม สังเกตตรวจตราโดยไม่ล่วงล้ำสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น รวมทั้งมุ่งส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม

2.3 ทฤษฎีตำรวจผู้ใช้ชุมชน (Community policing Theory)

ตำรวจผู้ใช้ชุมชน หมายถึง หลักการทำงานของตำรวจซึ่งส่งเสริม สนับสนุน แก่ต้นเหตุ เพื่อลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่เป็นระเบียบของชุมชน โดยเทคนิคการแก้ต้นเหตุปัญหา ด้วยความร่วมมือระหว่างตำรวจและชุมชน

เป็นแนวคิดเริ่มต้นจาก เซอร์โรเบิร์ต ฟิล ผู้ก่อตั้ง ตำรวจมหานครลอนดอน หรือ สก็อตแลนด์ยาร์ด เจ้าของคำพูดที่ว่า “ตำรวจคือประชาชน ประชาชนคือตำรวจ” (The Police are the public and the public are the police) แนวคิดและหลักการทำงานของตำรวจผู้ใช้ชุมชน คือ แนวคิดและหลักการทำงานใหม่ของตำรวจ เพิ่มเติมจากการทำงานแบบเดิม ที่มุ่งเพียงมีสายตรวจป้องกัน แก้ไขเหตุร้าย และสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด เท่านั้น

ตำรวจผู้ใช้ชุมชนเป็นการแก้ไขปัญหาเชิงกลยุทธ์ เพื่อป้องกันและควบคุมอาชญากรรม และลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ซึ่งมีสาระสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. การขยายขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตำรวจให้กว้างขวางขึ้น
2. การให้ความสำคัญอย่างเน้นหนัก ในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชน อย่างใกล้ชิด ลึกซึ้ง สม่ำเสมอ และต่อเนื่องตลอดไป
3. การให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา และการป้องกันอาชญากรรม
4. ความพยายามที่จะปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานตำรวจ เพื่อกระจายการให้บริการ และการวางแผนระดับชุมชนให้ค้ำค้ำยิ่งขึ้น

หลักการสำคัญของตำรวจผู้ใช้ชุมชน ประกอบด้วยหัวข้อใหญ่ ๆ 2 ข้อ

1. ตำรวจเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนเกาะติดพื้นที่อย่างทั่วถึง
2. ตำรวจนำชุมชนและหน่วยงานอื่นแก้ต้นเหตุอาชญากรรม หรือความไม่เป็นระเบียบในชุมชน

หลักการสำคัญของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน 2 ข้อดังกล่าว แยกย่อยได้ 10 หลักการ ดังนี้ (บัญญัติ 10 ประการของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน)

1. การนำหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นแนวคิดหรือกลยุทธ์หลักในการทำงาน (Core Strategy) ที่ตำรวจทุกคนในองค์กรหรือหน่วยตำรวจจะต้องนำไปใช้เป็นหลักในการทำงาน ตั้งแต่หัวหน้าหน่วยหรือผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น จนถึงตำรวจทุกฝ่ายทุกแผนก (ไม่ใช่มีความคิดว่า เฉพาะตำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์เท่านั้น ที่ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน แต่พนักงานสอบสวน ที่เป็นร้อยเวรสอบสวน หรือตำรวจสายตรวจไม่สนใจรับฟังแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมาแจ้งความ) การจะแสดงออกว่าหน่วยตำรวจใดนำแนวคิดตำรวจผู้รับใช้ชุมชนไปเป็นแนวคิดหลักในการทำงานหรือไม่ให้ดูจากการกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยมของหน่วยว่า มีการกำหนดแนวคิดหลักในการทำงานหรือไม่ งานตำรวจผู้รับใช้ชุมชนไม่ใช่โครงการชั่วคราว ที่หมดเวลาหรือเงินงบประมาณแล้วเลิกทำ เช่น โครงการปราบโจรตุลฉิ่ง หรือโครงการนำตำรวจไปทำบุญร่วมกับประชาชนทุกวันพระ เป็นต้น แต่เป็นหลักการทำงานสำคัญที่ต้องทำตลอดไป จึงจะเป็น “ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน”

2. การกระจายอำนาจให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน (Decentralized) ตำรวจสายตรวจหรือตำรวจที่ทำงานสัมผัสกับประชาชน เช่น สายตรวจตำบล หรือตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่ จะต้องได้รับการกระจายอำนาจหรือมีอำนาจในการนำเสนอในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนให้ได้มากที่สุด แทนวิธีการทำงานแบบเดิมที่อำนาจการตัดสินใจแก้ไขปัญหาดังกล่าว อยู่ที่ส่วนกลาง เช่น ปัจจุบันหน่วยงานตำรวจไทยมอบอำนาจให้หัวหน้าสถานีตำรวจมีอำนาจมากขึ้นกว่าเดิมมาก เช่น การตั้งคดี การปล่อยชั่วคราว การอนุมัติให้ข้าราชการตำรวจเดินทางไปราชการ เป็นต้น

3. การเกาะติดพื้นที่ และกระจายความรับผิดชอบให้ตำรวจแต่ละพื้นที่ (Fixed Geographic & Accountability) ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ตำรวจทุกคนไม่ว่าสายตรวจจรดยนต์ สายตรวจจรดจักรยานยนต์ สายตรวจตำบล หรือตำรวจประจำผู้ยาม ฝ่ายอำนวยความสะดวก หรือผู้บังคับบัญชาทุกระดับต่างๆ จะได้รับการมอบกระจายอำนาจให้แบ่งรับผิดชอบพื้นที่ เป็นระยะเวลานานๆเช่นจะไม่เปลี่ยนสายตรวจแต่ละผลัด หรือแต่ละเขตบ่อย จนทำให้ตำรวจสายตรวจไม่มีความคุ้นเคย หรือชาวบ้านไม่“เชื่อใจ”หรือเห็นตำรวจเป็นคนแปลกหน้า โดยควรจัดตำรวจแบบ“เกาะติดพื้นที่” การแบ่งมอบพื้นที่หรือเขตตรวจ ยึดถือชุมชนเป็นหลัก มากกว่า สถิติคดี

4. ใช้พลังความร่วมมือของประชาชนและอาสาสมัคร (Volunteers) ในระบบตำรวจ ผู้รับใช้ชุมชน มุ่งเน้นให้มีการใช้ความร่วมมือจากประชาชนในรูปของการเป็นอาสาสมัครในรูปแบบต่างๆตามที่ชุมชนหรือในพื้นที่ที่มีต้นทุนทางสังคมหรือมีการจัดตั้ง หรือมีความเหมาะสม ตำรวจมีหน้าที่ให้ความรู้และสร้างความร่วมมือ กำหนดวิธีการจัดตั้ง เพื่อประชาชนได้มาช่วยเหลืองานป้องกันอาชญากรรม และแก้ไขความไม่เป็นระเบียบของชุมชนตามความเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ตำรวจมีเวลาไปทำงานป้องกันอาชญากรรมอื่นได้มากขึ้น

รูปแบบของอาสาสมัครจะต่างไปในแต่ละพื้นที่ชุมชน บางแห่งอาจจะเป็นการใช้อาสาสมัครที่มีหน่วยงานอื่นจัดตั้งไว้แล้วหรือตำรวจจัดตั้งขึ้นเอง แล้วแต่ความเหมาะสมของพื้นที่และชุมชน และความพร้อมของสภาพชุมชน เช่น อาสาสมัครตำรวจชุมชน (ตชช.) สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม เขี้ยวเวหา อาสาจราจร ตำรวจบ้าน สายตรวจประชาชน สมาชิกกู้ภัย สมาชิกชมรมเพื่อนบ้านเตือนภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และลูกเสือชาวบ้าน เป็นต้น

5. ใช้ผู้สนับสนุน (Enhancer) ในระบบตำรวจชุมชนตำรวจจะต้องหาความร่วมมือในการสนับสนุนงานตำรวจจากชุมชนและองค์กรปกครองในพื้นที่ ไม่เฉพาะงานหลักคืองานป้องกันอาชญากรรม หรือการเป็นอาสาสมัครในการป้องกันอาชญากรรมเท่านั้น แต่ในระบบตำรวจชุมชนหน่วยตำรวจต้องแสวงหาทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยเหลืองานตำรวจอื่นๆ เช่น การจัดอาสาสมัครช่วยแจ้งข่าวเว็บบไซค์ตามก การให้ประชาชนเป็นอาสาสมัครประชาสัมพันธ์ช่วยเหลือบริการผู้มาแจ้งความที่สถานีตำรวจ การจัดอาสาสมัครช่วยรับโทรศัพท์ที่ศูนย์วิทยุ การจัดอาสาสมัครลงข้อมูลสถิติ การจัดคณะกรรมการจัดหาทุนช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม และการรับการสนับสนุนงบประมาณจากชุมชนหรือท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลืองานตำรวจในด้านต่างๆ

6. การบังคับใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือแก้ปัญหาชุมชน (Law Enforcement) งานตำรวจผู้รับใช้ชุมชนยังถือว่า การสืบสวน จับกุมคนร้าย เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน โดยเน้น การจับกุมเพื่อแก้ปัญหา ที่ถือเป็นความเดือดร้อนของชุมชนเป็นลำดับแรกสุด และตำรวจมีหน้าที่ในการรักษาความสมดุลระหว่างการบังคับใช้กฎหมาย การจับกุม กับความร่วมมือของชุมชน ในการแก้ไขต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรม หรือความไม่เป็นระเบียบของชุมชน

7. เน้นป้องกันปัญหาอาชญากรรมมากกว่ารอให้เกิดเหตุ (Proactive Crime Prevention) การตำรวจผู้รับใช้ชุมชน มุ่งเน้นในการทำงานเพื่อป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดมากกว่าการรอให้อาชญากรรมเกิดแล้ว จึงคิดติดตามจับกุมคนร้ายเพื่อฟ้องศาล กิจกรรมส่วนใหญ่ของตำรวจที่ทำงานร่วมกับชุมชน คือ สนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรมด้วยชุมชนเอง โดยใช้เทคนิคแก้ต้นเหตุปัญหา การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม การ

จัดระบบเพื่อนบ้านเดือนกัษ หรือจัดสายตรวจประชาชน เป็นต้น เพื่อมุ่งเป้าประสงค์ในการลด อาชญากรรมและความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม

8. ใช้เทคนิคแก้ปัญหา (Problem Solving) ตำรวจ สมาชิกชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ทำงานร่วมกัน เพื่อกำหนดต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน หรือปัญหาความไม่ เป็นระเบียบในชุมชน (Scanning) แล้ววิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (Analysis) แสวงหาแนวทางใน การแก้ไขปัญหา (Response) ดำเนินการแก้ไขปัญหา แล้วประเมินผล (Assessment) เทคนิคในการ แก้ปัญหานี้ เป็นการระดมความร่วมมือระหว่างตำรวจกับชุมชน เป็นการคิดแก้ปัญหา นอกกรอบ ความคิดการทำงานแบบเดิมของตำรวจที่ถือว่า การสืบสวนจับกุมคนร้าย ได้ก็นับเป็นการบรรลุ ภารกิจแล้ว แต่ถ้าตำรวจมีแนวคิดและทำงานตามความเชื่อแบบเดิม ปัญหาอาชญากรรมหรือความ เดือดร้อนของชุมชนก็จะกลับมาอีก เพราะการจับกุมคนร้ายไม่ใช่การแก้ต้นเหตุของปัญหาที่แท้จริง

การใช้เทคนิคแก้ปัญหาลักษณะนี้ ควรถือเป็นหลักการสำคัญ เพราะที่ผ่านมา ประเทศไทยเคยใช้ชุดชุมชนมวลชนสัมพันธ์ เข้าไปสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตำรวจกับ ประชาชนได้แล้ว แต่ไม่ได้นำชุมชนมารวมความร่วมมือกับตำรวจ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือความเดือดร้อนของชุมชน

9. การเป็นหุ้นส่วนและสร้างความมีระหว่างตำรวจและชุมชน (Partnerships) ใน ระบบตำรวจชุมชน ประชาชนในชุมชนคือหุ้นส่วนของตำรวจ ในการร่วมรับผิดชอบป้องกัน อาชญากรรมหรือปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน (ไม่ใช่เป็นปัญหาของตำรวจฝ่ายเดียว) ตำรวจ และประชาชนในชุมชนต้องร่วมกันสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน เกี่ยวกับความ เดือดร้อน หรือความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม และให้ชุมชนร่วมใช้เทคนิคแก้ปัญหาเพื่อร่วมแก้ ต้นเหตุปัญหาความเดือดร้อนจากอาชญากรรมดังกล่าว และตำรวจต้องสร้างความร่วมมือหรือเป็น แกนนำในการระดมทรัพยากร ความร่วมมือ หรือให้ประชาชนร่วมเป็นอาสาสมัครเพื่อดำเนิน กิจกรรมป้องกันอาชญากรรมได้ด้วยตัวชุมชนเอง

10. ตำรวจต้องบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Integration) ในการบังคับใช้ กฎหมายหรือแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวข้องกับการป้องกันหลายอย่าง โดยเฉพาะการแก้ที่ต้นเหตุของ ปัญหา (ไม่ใช่เพียงแต่การจับคนร้าย) ตำรวจไม่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงจะเข้าไปจัดการได้ เช่น หอพัก ที่เป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นนิตยาสภาพดี เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคมและทรัพยากรมนุษย์ หรือ ประชาสงเคราะห์ มีหน้าที่ตามกฎหมายโดยตรงในการจัดระเบียบ หรือการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง บริเวณที่เกิดเหตุชิงทรัพย์หรือข่มขืนเสมอ เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การ ถอนใบอนุญาตให้บุคคลที่มีพฤติกรรมลึกลับกึ่งโมฆน้อย มีและใช้อาวุธปืน เป็นอำนาจของนาย ทะเบียนอาวุธปืน คือนายอำเภอท้องที่ (ต่างจังหวัด) การอนุญาตให้รถเช่าขายสุราตามงานเทศกาล

หรืองานรื่นเริงต่าง ๆ ที่เป็นต้นเหตุให้วัยรุ่นซื้อสุราได้ตลอดเวลา นำไปสู่เหตุทำร้ายร่างกาย เป็นอำนาจของสรรพสามิต รถที่หายส่วนมากเป็นรถจักรยานยนต์ใหม่ที่ยังไม่ได้รับป้ายทะเบียนจากหน่วยงานขนส่งทางบก และสถานที่ที่หายมากที่สุดคือตลาดนัด ที่ฝ่ายพาณิชย์จังหวัดมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขอนุญาตให้เปิดตลาดนัดได้ ดังนี้เป็นต้น

การจะรู้ว่าหน่วยตำรวจใดเป็น “ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน” เท่าใด หรือวัดระดับของการนำหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนไปใช้ หรือวัด “ความเป็นตำรวจผู้รับใช้ชุมชน” มีเกณฑ์ในการวัดจากการทำงานตำรวจ 5 ระดับ จากน้อยไปหามาก คือ

1. ตำรวจสนใจชุมชนเฉพาะเวลาประชาชนแจ้งความเท่านั้น
2. ตำรวจแนะนำการป้องกันอาชญากรรมแก่ชุมชน
3. ประชาชนแจ้งข่าวสารแก่ตำรวจเสมอ
4. ตำรวจนำชาวบ้านร่วมคิดร่วมทำแก้ปัญหาชุมชน
5. ชุมชนป้องกันอาชญากรรมด้วยชุมชนเอง โดยตำรวจเป็นแกน/สนับสนุน

หน่วยงานอื่นก็เริ่มที่จะเห็นความสำคัญของชุมชน และมุ่งส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง เช่น กระทรวงยุติธรรม ได้เริ่มนำหลักการยุติธรรมสมานฉันท์ (Restorative Justice) และการยุติธรรมชุมชน (Community Justice) เป็นต้น มาใช้ในชุมชน ซึ่งล้วนแล้วแต่สอดคล้องหรือเป็นแนวทางเดียวกับตำรวจผู้รับใช้ชุมชนทั้งสิ้น และหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดชุมชนเข้มแข็งหรือพลังแผ่นดินต่อต้านยาเสพติด หรือแม้กระทั่งแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทุกแนวคิดมีวัตถุประสงค์ให้ครอบครัว ชุมชน มีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้นตำรวจก็สามารถที่จะใช้เครือข่ายเหล่านี้ เป็นฐานในการทำงานตำรวจผู้รับใช้ชุมชนได้ด้วย

ในระบบตำรวจชุมชน ตำรวจต้องบูรณาการกับหน่วยงานที่แก้ไขส่วนที่เป็น “ต้นเหตุ” ทำให้เกิดปัญหาสังคม นำไปสู่อาชญากรรมหรือปัญหาความไม่เป็นระเบียบของชุมชน โดยการจัดระเบียบสังคมให้ดีขึ้น

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน กล่าวโดยสรุป ปรัชญาการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนเป็นปรัชญาในการทำงานแนวใหม่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า การที่ตำรวจกับชุมชนสร้าง “พันธมิตรในเชิงหุ้นส่วน” (Partnerships) ในการทำงานร่วมกันด้วยความไว้วางใจต่อกัน (Trust) โดยใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ย่อมสามารถแก้ไขปัญหอาชญากรรมต่าง ๆ ความรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรม และสภาพความไร้ระเบียบและความเสื่อมโทรมทางสังคมและทางกายภาพในชุมชนต่าง ๆ

หลุย ราเดเลต์ (Louis Radelet) และ เดวิด คาร์เตอร์ (David L. Carter) ได้วิจัยพบว่า ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. คำแถลงภารกิจ หน่วยงานตำรวจมีคำแถลงภารกิจที่ชัดเจนหรือไม่ ได้ตระหนักถึงพันธมิตรเชิงหุ้นส่วนระหว่างตำรวจชุมชนหรือไม่
2. การกระจายอำนาจ เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนได้รับมอบอำนาจในการพิจารณาแก้ไขปัญหาชุมชนมากน้อยเพียงใด
3. การแก้ไขปัญหา การตรวจท้องที่ของสายตรวจเป็นการตรวจลาดตระเวนไปตามสถานที่ต่าง ๆ หรือเป็นการตรวจเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหา ในวันหนึ่ง ๆ ตำรวจสายตรวจตระเวนไปตามถนนหนทางเพื่อรอวิฤกษ์ให้ระงับเหตุ หรือใช้เวลาส่วนใหญ่ในการแก้ไขปัญหา
4. การมีส่วนร่วมของชุมชน ตำรวจได้พัฒนาเครื่องมือหรือกลไกให้ชุมชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เครื่องมือหรือกลไกเหล่านี้ ประชาชนผู้อยู่อาศัยในชุมชนทราบหรือไม่ ประชาชนหรือผู้แทนชุมชนสามารถเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนนโยบายหรือไม่ ผู้บริหารให้ความสนใจมาร่วมประชุมพบปะกับประชาชนหรือผู้แทนชุมชนบ้างหรือไม่ หรือปล่อยให้เจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนเท่านั้น
5. ทักษะคดีที่ตำรวจมีต่อประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่บนสถานีตำรวจจะต้องมีทักษะคดีที่ดีต่อประชาชน กรณีรับแจ้งความทางโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องชี้แจงแก่ผู้แจ้งให้รับทราบ ถึงแนวทางการปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงไป เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมีความรู้สึกละอายใจต่อประชาชนในชุมชน
6. ระบบการจัดการ หน่วยงานตำรวจจะต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการให้สอดคล้องกับปรัชญาการตำรวจ การบังคับบัญชาระดับต่าง ๆ จะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน มีการปรับบทบาทหน้าที่ของสายตรวจตำรวจให้สามารถทำงานร่วมกับชุมชนในการแก้ไขปัญหาได้ สร้างระบบการประสานงานกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชน ที่รับผิดชอบพื้นที่ปฏิบัติการกับสายตรวจปกติ ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องกับภารกิจ หน่วยงานตำรวจจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศในการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างจริงจัง
7. การประเมินผลการปฏิบัติงานและการให้รางวัล จะต้องมีการปรับปรุงระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยวัดจากคุณภาพชีวิตของชุมชนที่ดีขึ้น มิใช่วัดจากสถิติตัวเลขการจับกุมหรือการออกใบสั่งจราจรพัฒนาระบบการให้รางวัลและประกาศชมเชยผู้มีผลงานดี เน้นการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบพื้นที่ทำงานระยะยาวให้รู้จักชุมชน
8. การฝึกอบรม จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนให้มีความรู้ที่จำเป็น และเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาของชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา

9. การกำหนดเขตพื้นที่รับผิดชอบ การพิจารณากำหนดชุมชนเป้าหมายเพื่อมอบหมายพื้นที่รับผิดชอบให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนตามสภาพความเป็นจริงของชุมชน มิให้เป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนกับชุมชนเป้าหมาย

10. เจ้าหน้าที่มาจากการเลือกตั้ง ฝ่ายการเมืองมีความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนหรือไม่ และให้การสนับสนุนมากน้อยเพียงใด

11. ปรัชญาในการทำงานหรือเป็นเพียงโปรแกรมพิเศษ การนำปรัชญาการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนมาใช้ นำมาใช้เป็นปรัชญาการทำงานของหน่วยตำรวจทุกหน่วย หรือเป็นเพียงโปรแกรมพิเศษของหน่วยตำรวจชุมชนสัมพันธ์หรือหน่วยป้องกันอาชญากรรมเท่านั้น หากนำมาใช้เฉพาะหน่วยย่อย โอกาสที่จะสำเร็จเป็นไปได้ยาก กรณีมีการประชุมร่วมกับผู้แทนชุมชน เพื่อวิเคราะห์ปัญหาหรือกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา เป็นความรับผิดชอบของทุกฝ่ายที่จะต้องเข้าร่วม

12. สื่อมวลชน ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนต่อหน่วยงานตำรวจในการนำปรัชญาการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนมาใช้แก้ไขปัญหอาชญากรรมเป็นอย่างไร สื่อมวลชนพิจารณาผลการทำงานของตำรวจจากดัชนีตัวชี้วัดตัวใด สถิติอาชญากรรม ผลการจับกุม หรือสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนที่ดีขึ้น

13. การเลือกรูปแบบ ของการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนที่แตกต่างกันมาใช้ตามความเหมาะสม หน่วยงานตำรวจย่อมมีข้อแตกต่างกันในการนำรูปแบบของการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนมาใช้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางนโยบาย และแก้ไขปัญหามุมชนได้ดีที่สุดตามความเหมาะสม

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตำรวจ

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547

มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ

2. ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

3. ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา

4. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร

5. ปฏิบัติการอื่นใด ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

6. ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

7. ปฏิบัติการอื่นใด เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม (1)(2)(3)(4) หรือ (5) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดความผิดทางอาญาขึ้น สำหรับการกระทำใดเป็นการเฉพาะ และตกอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติตาม (3)(4) หรือ (5) จะตราพระราชกฤษฎีกาโอนอำนาจหน้าที่ตาม (3)(4) หรือ (5) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญา ดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นใดก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้ข้าราชการตำรวจและสำนักงานตำรวจแห่งชาติพ้นจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วน และให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

มาตรา 7 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสม และความต้องการของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ การดำเนินการมีส่วนร่วมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ

2.5 แนวคิดพฤติกรรมของตำรวจที่ควรปฏิบัติต่อสังคม

ตำรวจเป็นผู้ที่ใกล้ชิดประชาชนและมีบทบาทในการใช้ และรักษากฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคมโดยรวม ดังนั้นพฤติกรรมของตำรวจที่ควรปฏิบัติต่อสังคมแบ่งออกเป็น 4 ด้านดังนี้ (ประเสริฐ เกสรมาลา, 252 6: 25)

1. ด้านการประชาสัมพันธ์

การวางโครงการประชาสัมพันธ์ที่ดีก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมาก สิ่งที่น่าจะสำคัญที่สุดก็คือการประชาสัมพันธ์ ทำให้สังคมเข้าใจงานตำรวจยิ่งขึ้น ผู้ที่มีความปรารถนาดีต่องานของ

ตำรวจ นอกจากจะแจ้งข่าวเกี่ยวกับอาชญากรรมต่าง ๆ แล้ว ยังช่วยป้องกันมิให้ตำรวจกระทำการเกินขอบเขตและปฏิบัติการใด ๆ เพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย พฤติกรรมของตำรวจก็จะเป็นไปในทางที่ถูกต้องที่ควร อันจะทำให้สังคมส่วนรวมมีความไว้วางใจตำรวจอย่างยิ่งด้วย

การกระทำใด ๆ ที่ตำรวจปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยนั้น ถึงแม้จะบกพร่องไปบ้างสังคมก็เห็นใจตำรวจและไม่คิดใจ โดยถือว่าเป็นสาเหตุปกติธรรมดา ซึ่งเกิดจากการกระทำตามหน้าที่หรือเพราะเหตุที่ได้กระทำตามหน้าที่ ตรงกันข้ามถ้าสังคมไม่ชอบตำรวจแม้ตำรวจจะได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ใจก็ตาม สังคมก็อาจจะถูกโน้มน้าวไปในทางที่ไม่เห็นด้วยกับการกระทำนั้น อันจะทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ไปถึงการบริหารงานตำรวจว่าไม่เข้มแข็ง ขาดประสิทธิภาพ และไม่น่าเชื่อถือของสังคมโดยทั่วไป

การวางโครงการประชาสัมพันธ์ที่ดี ป้องกันมิให้ตำรวจอยู่ในอำนาจทางการเมือง ซึ่งอาจจะชักนำตำรวจไปในทางที่เสียหายใด ๆ การยุ่งเกี่ยวกับก๊วยงานใหม่ในหน้าที่ของตำรวจก็ไม่อาจกระทำได้อย่างง่าย เพราะประชาชนในสังคมจะเป็นเกราะกำบังให้ตำรวจ ทางตรงกันข้ามจะไม่ได้ได้รับความเห็นใจ ถ้าตำรวจไม่เข้มแข็งพอและบริหารงานของตำรวจค่อนข้างจะทรุดโทรม ซึ่งจะทำให้ขาดความเชื่อถือและไว้วางใจจากประชาชน

2. ด้านการสร้างศรัทธาต่อประชาชน

ความประทับใจเมื่อได้เห็น อากัปกริยา การสนทนาวิสาสะ การบำเพ็ญประโยชน์ การปฏิบัติเพื่อส่วนรวมด้วยความจริงใจ จริงจัง และสม่ำเสมอ จะก่อให้เกิดศรัทธาตั้งแต่แรกเริ่มและตลอดไป ยากที่จะแปรเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดีได้โดยง่าย

ความสนใจในการปฏิบัติงานของตำรวจมีอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นเวลาใด โดยเฉพาะในตอนที่ประชาชนรวมกันอยู่มาก ๆ เช่น งานรัฐพิธี หรืองานนักขัตฤกษ์ใด ๆ ตำรวจผู้รักษาการณ์ หรือผ่าน ไปมา ถ้าได้แสดงออกซึ่งคุณลักษณะเท่าที่ของตำรวจในเครื่องแบบ หรือนอกเครื่องแบบก็ตาม การแสดงความเคารพต่อบุคคล หรือสิ่งที่จะต้องแสดงการเคารพ ตามระเบียบการตำรวจไม่กับคดี โดยเคร่งครัดเป็นสง่า สมศักดิ์ศรี ก็จะเป็นที่ประทับใจในอากัปกริยานั้นตลอดไป รวมถึงการสนทนาวิสาสะ ถึงแม้ตำรวจจะต้องอยู่ในอาการสำรวจกายวาจา ขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ก็ไม่ได้ถึงกับจะต้องคำถามใด ๆ ไม่ได้ ความนุ่มนวล และน้ำเสียง ซึ่งแสดงออกถึงความมีไมตรีต่อกันนั้น ย่อมจะทำให้ผู้อื่นเห็นว่าตำรวจมีความสนใจในทุกขั้วร่อนของผู้อื่น ถึงแม้ว่าการกล่าวนั้น ๆ จะได้บิดเบือนข้อเท็จจริงให้เกิดความจริงจากที่เป็นหรือมีอยู่บ้างไม่มากนักน้อยตำรวจต้องใช้วิจรรณญาณในการรับฟังเรื่องราวค้นหาความจริงต่อไป โดยระลึกลูกอยู่เสมอว่าตำรวจจะต้องสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นก่อน ต่อไปการแสวงหาข้อเท็จจริงใด ๆ ก็ย่อมกระทำได้โดยไม่ยากนัก

3. ด้านการสร้างความเข้าใจที่ดี

การสร้างความเข้าใจที่ดีต่อประชาชนมีประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าประชาชนมีความเข้าใจตำรวจและอยู่ในฝ่ายผู้รักษากฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนอย่างแท้จริง การปฏิบัติงานของตำรวจในเรื่องใด ๆ ย่อมจะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือด้วยความเห็นอกเห็นใจจากประชาชนในสังคมเสมอ แต่พึงระมัดระวังอย่าให้เกินขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายไว้ เพราะการสร้างสัมพันธที่ดีด้วยการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อทุกอย่าง อาจจะทำให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเสียเปรียบ ตำรวจเองจะต้องถูกฟ้องร้องและพิจารณาทัณฑ์ จึงต้องระมัดระวังและดำเนินการอย่างเหมาะสม

ตำรวจผู้ใกล้ชิดประชาชนในชีวิตประจำวัน จึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการให้ข่าวสารที่ถูกต้องแก่ข่าวลือในทางที่เป็นจริงและสร้างความเข้าใจอันดีบุคคลหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจดีในอีกหลาย ๆ คน ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

ดังนั้นตำรวจจึงควรมีการเตรียมการที่ดี มีการวางแผนและเริ่มจากบุคคลที่น่าสนใจ ตั้งแต่ในโรงเรียน องค์การชุมชน ฯลฯ วิทยุกระจายเสียง และโทรทัศน์ โดยอาศัยหลักและวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นอันจะทำให้การพูดกับประชาชนในสังคมมีประสิทธิภาพ

4. ด้านความสามารถในการจัดการ

การปฏิบัติของบุคคลในเครื่องแบบตำรวจ ต่างกับงานขององค์การโดยทั่วไป กล่าวคือตำรวจจะต้องปฏิบัติได้ตามลำพัง บางกรณีไม่มีผู้ร่วมปรึกษาหารือแสดงข้อคิดเห็นหรือขอรับคำสั่งจากผู้ใด ตำรวจต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง คาดคะเนเหตุการณ์และกล้าตัดสินใจในทางที่ถูกต้อง ดำเนินการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ รู้จักผ่อนตามสมควรและวาทะศิลป์จะจึงจะทำให้สังคมยอมรับฟังและปฏิบัติตามการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ของตำรวจ

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

2.6.1 ความหมายของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

งานชุมชนสัมพันธ์ในหน้าที่ตำรวจ หมายถึง งานที่ตำรวจได้กระทำเพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมหรือชุมชนต่าง ๆ เกิดการรวมตัวกัน มีความสัมพันธ์ผูกพันเกี่ยวข้องต่อกัน ร่วมมือประสานการปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ และเป็นการดำเนินการอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ตำรวจมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

มีความเข้าใจในปัญหาซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรม เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ

งานมวลชนสัมพันธ์ หมายถึง การดำเนินการของกลุ่มมวลชนอย่างครบวงจร ตั้งแต่การฝึกอบรม การจัดตั้ง การควบคุม และการนำการเคลื่อนไหวภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตำรวจ ให้เป็นไปเพื่อสนับสนุนการรักษาความมั่นคงของชาติ การรักษาเอกราชของชาติ บูรณาภาพของดินแดน รวมถึงตลอดถึงการให้ประเทศชาติดำรงอยู่ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สรุปได้ว่า งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงานตำรวจที่มุ่งแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ เช่น การป้องกันปราบอาชญากรรมและอาชญากรรมพิเศษ การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนเสริมสร้างสภาพแวดล้อมและพัฒนาเทคโนโลยีที่ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาเสพติดและปัญหาอาชญากรรม ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อธำรงและรักษาไว้ซึ่งความสงบสุขของสังคม

2.6.2 ความสำคัญและประโยชน์ของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

หน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจในสังคมปัจจุบัน มีขอบเขตกว้างขวางมากจนมีผู้กล่าวกันว่า ตำรวจมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแทบทุกอย่างในสังคม ไม่ว่าจะเป็นส่วนเกี่ยวกับอาชญากรรม และไม่เกี่ยวกับอาชญากรรม เพื่อกำหนดให้การดำเนินชีวิตของบุคคลเป็นไปตามกฎและระเบียบของสังคมเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม

หน้าที่และภารกิจที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อย การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การให้ความคุ้มครองป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนหรือการรักษาความมั่นคงภายในของชาตินั้น หากตำรวจจะต้องปฏิบัติงานโดยลำพังแล้วย่อมจะทำให้ประสบผลสำเร็จได้น้อยมาก โดยเฉพาะในเรื่องปัญหาอาชญากรรม ซึ่งเป็นปัญหาพื้นฐานที่ทุกคนในสังคมจะต้องร่วมกันรับผิดชอบในการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางการแก้ไขให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ฉะนั้นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือสนับสนุนระหว่างตำรวจกับประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในแง่ปรากฏการณ์ทางสังคม และกระบวนการปฏิบัติ กล่าวคือ ในแง่ “ปรากฏการณ์ทางสังคม” อาชญากรรมได้ส่งผลกระทบต่อความผาสุก และความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน อีกทั้งปัจจัยอาชญากรรมส่วนหนึ่งมีบ่อเกิดจากความเสื่อมโทรมทางสังคม โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งการดำรงรักษาไว้ซึ่งความผาสุกปลอดภัยในสังคมหนึ่งนั้น ย่อมเป็นภาระหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในสังคมมิได้จำกัดขอบเขต เฉพาะตำรวจหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมใด ๆ ซึ่งเป็นเพียงระบบย่อยส่วนหนึ่งในสังคมส่วนรวมเท่านั้น ส่วนในแง่ของ “กระบวนการปฏิบัติ” เป็นที่ยอมรับกันว่า ในการพยายามสืบสวนติดตามจับกุมหรือแสวงหาข้อเท็จจริงแห่งคดี ถ้าปราศจากความยินยอมรับรู้ หรือได้รับความร่วมมืออย่างแท้จริงจากประชาชนแล้ว ประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมย่อมจะลดน้อยลงไป ยิ่งไปกว่านั้นถึงแม้จะมีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งได้รับการอบรมฝึกฝนเป็นอย่างดีเพื่อพร้อมบริบูรณ์ไปด้วยปัจจัยการปฏิบัติเพียงใดก็ตาม การรณรงค์ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมก็อาจประสบความล้มเหลวลงได้อย่างน่าเสียดาย ถ้าประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับตำรวจ

ดังนั้น ความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชน ซึ่งได้แก่ การแสดงออกซึ่งท่าที ทศนคติสนองตอบระหว่างตำรวจกับประชาชน ในฐานะที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็เป็นผู้มีส่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่นของสังคมร่วมกัน จึงเป็นสิ่งที่ตำรวจจะต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็น เพราะความสัมพันธ์ร่วมมืออันดีระหว่างตำรวจกับประชาชนอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จะเป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่ความสำเร็จในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการรักษาความสงบสุขของสังคม ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องแสวงหาวิธีการหรือมาตรการอันเหมาะสมที่จะสร้างความสัมพันธ์ร่วมมืออันดีกับประชาชน ตลอดจนรักษาความสัมพันธ์ที่ดีนั้น ไว้ให้ยืนยาวตลอดไป ซึ่งหากความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนไม่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดผลเสียแก่ตำรวจหลายประการด้วยกัน คือ

1. ทำให้อาชีพตำรวจเป็นที่เกลียดชัง ไม่ได้รับความเคารพนับถือเท่าที่ควร และอาจทำให้ตำรวจหมดความภูมิใจในศักดิ์ศรีของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ได้
2. มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยตำรวจอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือหรือได้รับความร่วมมือจากประชาชนน้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งข่าวสารอาชญากรรม หรือการเป็นพยานในคดีอาญาที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ย่อมกระทบต่อประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจ
3. มีผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง กล่าวคือตำรวจอาจถูกทำร้าย หรือต่อสู้อัดขวางอันสืบเนื่องจากประชาชนขาดความเคารพยำเกรงได้
4. มีผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชน เพราะหากความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชนไม่ดีแล้ว ย่อมไม่สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายย่อมมีปัญหาและส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชนได้

กล่าวได้ว่า ภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบของตำรวจ จำเป็นที่จะต้องนำ “งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์” มาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ทั้งนี้ เพราะงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์นั้นเป็นพื้นฐานอย่างสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ ร่วมมืออันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน

2.6.3 ลักษณะของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เป็นการนำเอาหลักปรัชญาที่ว่า “ตำรวจคือประชาชนและประชาชนก็คือตำรวจ” มาใช้ปฏิบัติ และเป็นการเน้นให้เห็นว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างประชาชนกับตำรวจเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ฉะนั้น ตำรวจจึงต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งสัมพันธภาพอันดีนี้ไว้อย่างสม่ำเสมอ จากวิวัฒนาการของตำรวจในระยะเริ่มแรก บุคคลที่ทำหน้าที่ตำรวจก็คือประชาชน ต่อมาภายหลังจึงได้มีการจัดตั้งตำรวจเป็นทางการ เพื่อทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมขึ้น โดยเฉพาะตำรวจได้รับการพัฒนาเรื่อยมา จนได้ชื่อว่าเป็นหน่วยงานหลักของสังคมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม แต่การพัฒนาดังกล่าว ได้มุ่งเน้นการเสริมสร้างองค์การตำรวจในลักษณะปิด พยายามให้สามารถทำหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้ตามลำพัง โดยไม่จำเป็นต้องร้องขอความช่วยเหลือจากประชาชน เน้นการใช้ยุทธวิธีตำรวจแบบจารีตประเพณี ซึ่งได้แก่การตรวจท้องที่ ตู๋ยาม การตั้งจุดตรวจ และการระดมกำลังออกปราบปรามอาชญากรรม สำหรับการติดต่อสื่อสารกับประชาชนจะเน้นเฉพาะในเรื่อง “การประชาสัมพันธ์” อันมีเป้าหมายในการเสริมสร้างความเข้าใจ ความมั่นใจและการสนับสนุนของประชาชนที่มีต่องานตำรวจ ซึ่งเป็นการติดต่อสื่อสารกับประชาชนในลักษณะทางเดียวเท่านั้น จากการใช้ยุทธวิธีตำรวจแบบจารีตประเพณีดังกล่าว ปรากฏว่าการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมไม่ได้ผลเท่าที่ควร ประชาชนมีความหวาดหวั่นที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และได้พยายามช่วยเหลือตนเองในเบื้องต้น ดังจะพบเห็นทั่วไปว่าบ้านต้องมีการสร้างกำแพงสูง ๆ และความสำคัญของประชาชนที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับตำรวจในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอันเป็นปัญหาส่วนรวมของสังคม

งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จึงเป็นแนวคิดที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเข้าใจปัญหาของตำรวจ มีสัมพันธภาพอันดีกับตำรวจ และเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายสุดท้ายเพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นในชุมชน ดังนั้นหลักการที่สำคัญของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์คือ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ และ

ความร่วมมือกันระหว่างประชาชนกับตำรวจในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของสังคม

2.6.4 นโยบายการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

การดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน ได้ใช้แผนหลักต่อไปนี้เป็นกรอบในการดำเนินงาน

-แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ส่วนที่ 3 ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ

-แผนปฏิบัติการประจำปี 2554 และ แผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ. 2552-2554) ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการป้องกันอาชญากรรม ข้อ 4 การส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

เป้าประสงค์

1. เพื่อให้ประชาชนและชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากที่สุด
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน
3. เพื่ออำนวยความสะดวกในการสัญจรของประชาชนให้มีความสะดวก และปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

แนวทางดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าประสงค์

1. การพัฒนาระบบสายตรวจให้มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบและเหมาะสมกับช่วงเวลาแต่ละพื้นที่
2. ฝึกอบรมยุทธวิธีในการตรวจค้นจับกุมผู้กระทำผิดให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ เพื่อลดการสูญเสียชีวิต หรือได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่
3. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านระเบียบกฎหมายความมีวินัย และวิทยาการที่ทันสมัยในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งสร้างจิตสำนึกด้านจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ โดยจะต้องมีความรู้ในข้อมูลพื้นฐานท้องถิ่นทั้งบุคคล สถานที่สำคัญ ตลอดจนพื้นที่และเวลาที่มักเกิดอาชญากรรม เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อย่างแท้จริง โดยจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีผู้กระทำผิดอย่างเป็นระบบสามารถนำมาใช้ได้ทันที เช่น ข้อมูลหมายจับคดีค้างเก่า ข้อมูลรถยนต์รถจักรยานยนต์ถูกโจรกรรม ข้อมูลรับแจ้งบุคคลสูญหาย เพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว

4. มีการซักซ้อมการปฏิบัติในการเดินทางไปถึงที่เกิดเหตุให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่และทำมาตรฐานเวลาไว้เพื่อประโยชน์ในการควบคุมตรวจสอบ และพัฒนาการเข้าถึงจุดเกิดเหตุ

5. จัดทำแผน/มาตรการในเรื่อง “การจัดการความรู้” ที่จำเป็นของหน่วยงานระดับกองบัญชาการ (บช.) และ กองบังคับการ (บก.) โดยรวบรวมองค์ความรู้และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การวิเคราะห์อาชญากรรม (Crime Analysis) จัดทำแผนที่อาชญากรรม (Crime mapping) มาตรการในการป้องกันที่เกิดผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค ประสบการณ์และบทเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างแหล่งความรู้ของหน่วยงานและใช้เป็นฐานข้อมูลในด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนารูปแบบการป้องกันอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตามหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 และหลักการตำรวจชุมชน (Community Policing) โดยบูรณาการแผนงาน กิจกรรม โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการ เช่น กิจกรรม คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ในระดับต่าง ๆ อาสาสมัครตำรวจบ้าน พนักงานรักษาความปลอดภัยภาคเอกชน และอื่น ๆ ให้มีความสอดคล้อง และกำหนดจุดเชื่อมโยง ปรับแก้ไขระเบียบฯ เกี่ยวข้องที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน ให้หน่วยงานมีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติ และมีการประเมินผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน

7. แสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยเป็นแกนนำในการสร้างเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมภายในชุมชน

8. จัดระเบียบสังคมและควบคุมไม่ให้มีอบายมุขผิดกฎหมายในพื้นที่ และการเปิด-ปิดสถานบริการตามเวลาที่กฎหมายกำหนด

9. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลท้องถิ่นและฐานข้อมูลบุคคลทั้งในระดับพื้นที่ และระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการจัดทำฐานข้อมูล

10. พัฒนาระบบเทคโนโลยีการเฝ้าระวังและตรวจสอบการกระทำผิด

11. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีของกรมการขนส่งทางบก มาใช้ในการตรวจสอบและติดตามป้องกันการใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ประกอบอาชญากรรมให้เกิดประสิทธิภาพ

12. ควบคุมและจำกัดความเร็วในการใช้ยานพาหนะให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งการตรวจสัญญาณการจราจรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งประสานแก้ไขอย่างสม่ำเสมอ

13. บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของผู้ขับอย่างจริงจัง

2.6.5 แนวทางการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

การดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ แบ่งการปฏิบัติเป็น 2 ระดับ

-ระดับผู้บริหารงานชุมชนสัมพันธ์

-ระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

1. ระดับผู้บริหารชุมชน

ผู้บริหารงานชุมชน นอกจากจะต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและควบคุมการปฏิบัติงานแล้วจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมบุคลากรเครื่องมือเครื่องใช้ การศึกษา และจัดทำข้อมูลท้องถิ่น และกำหนดแผนการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ด้วย ดังต่อไปนี้

1.1 การคัดเลือกบุคลากร

1.1.1 มีอุดมการณ์และความประพฤติ กล่าวคือ ต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความเสียสละ และประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนและผู้อื่น เช่น ไม่มั่วสุมกับอบายมุข เป็นต้น นอกจากนั้นจะต้องเป็นผู้มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อสร้างศรัทธาให้เกิดกับประชาชน

1.1.2 มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถที่จะเข้ากับประชาชนได้ การมีมนุษยสัมพันธ์ดีนั้น เป็นเรื่องที่สามารถจะฝึกอบรมกันได้ แต่เป็นกรณีที่จะต้องใช้เวลา ฉะนั้นหากสามารถคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีลักษณะดังกล่าวเข้ามาเป็นทีมงานปฏิบัติงานนี้ได้เลย ก็ย่อมจะช่วยให้การทำงานรวดเร็วยิ่งขึ้น หากมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างทีมงานใหม่ ที่ไม่มีพื้นฐานดังกล่าวมาก่อน จะต้องจัดให้มีการฝึกอบรมโดยเน้นหนักในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ วิธีการเข้ากับประชาชน การไม่สร้างปัญหาและการขจัดข้อขัดแย้งกับประชาชนในพื้นที่

1.1.3 มีบุคลิกดีมีลักษณะเป็นผู้นำ มีความริเริ่มสร้างสรรค์อดทนอดกลั้น นอกจากการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแล้ว บุคลิกของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยจูงใจและสร้างศรัทธาได้อีกด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพยายามคัดเลือกทีมงานที่มีบุคลิกดีองอาจ สง่า ผ่าเผย แต่งกายสะอาด รู้จักใช้วาจาที่สุภาพ นุ่มนวล มีชุ่มเสียงน่าฟัง เหมาะสมที่จะเป็นผู้นำประชาชนในชุมชนได้ ตลอดจนจะต้องเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทั้งนี้ สิ่งสำคัญสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะออกปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ คือ การรู้จักฝึกจิตใจให้มีความ

อดทน อดกลั้น ในขณะที่ปฏิบัติงาน อีกทั้งร่างกายจะต้องมีความสมบูรณ์พร้อมต่ออุปสรรคในพื้นที่ทุกรูปแบบ

1.1.4 มีไหวพริบปฏิภาณ สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว แลเหมาะสม รวมทั้งสามารถปรับรูปแบบของการปฏิบัติงานให้เข้ากับสภาพชุมชนและพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

1.1.5 ผ่านการอบรมด้านการประชาสัมพันธ์และชุมชนสัมพันธ์มาก่อน โดยเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานด้านการประชาสัมพันธ์และชุมชนสัมพันธ์อย่างถ่องแท้ มิฉะนั้นแล้วจะไม่ทราบเลยว่าจะต้องทำอะไร เมื่อใด และอย่างไรให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่แท้จริงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1.1.6 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสม เนื่องจากความรู้เป็นสิ่งสำคัญในการถ่ายทอดให้ประชาชนได้เกิดความเข้าใจ ในแต่ละชุมชนจะมีประชาชนที่มีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันในบางพื้นที่ ซึ่งมีประชาชนมีความรู้ชั้นมหาวิทยาลัยมาก ก็อาจจำเป็นต้องเลือกใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่มีความรู้เท่าเทียมกัน หากพื้นที่ใดที่ประชาชนมีความรู้ปานกลางและขั้นพื้นฐานก็อาจเลือกใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความรู้ระดับต่าง ๆ ผสมผสานกันเพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่ได้ อย่างไรก็ตามความรู้ในด้านชุมชนสัมพันธ์นั้น ทุกคนจะต้องได้รับการฝึกอบรมและปรับพื้นฐานความรู้ให้เท่าเทียมกัน เพื่อที่จะได้สามารถทำงานแทนกันได้ทุกคน

1.1.7 ความรู้ความสามารถพิเศษ เป็นส่วนช่วยเสริมงานด้านชุมชนสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี การอบรมหรือชี้แนะประชาชนในลักษณะการถ่ายทอดความรู้ด้านตัวบทกฎหมายหรือข้อแนะนำตามคู่มือที่แจกจ่ายแต่เพียงอย่างเดียว อาจไม่ประสบความสำเร็จเสมอไป แต่ถ้าตำรวจที่เข้าไปปฏิบัติงานในชุมชนมีความรู้พิเศษ เช่น ช่างไม้ ช่างเครื่องยนต์ การเกษตร หรือแพทย์ ฯลฯ เป็นต้น การช่วยเหลือและร่วมกิจกรรมกับประชาชน โดยใช้ความรู้ความสามารถพิเศษดังกล่าว ย่อมช่วยสร้างความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ และสนับสนุนให้การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นทีมงานที่ทำหน้าที่ชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ควรจะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความรู้พิเศษดังกล่าวอย่างน้อยหนึ่งคนเข้าร่วมงานด้วย

1.2 การเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้

เครื่องมือเครื่องใช้ที่พร้อมเพียง ย่อมเป็นเครื่องช่วยในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เป็นอย่างมาก ถ้ามีการบรรยายให้ความรู้แก่ประชาชนโดยการพูดอย่างเดียว ผู้ฟังอาจมองภาพไม่เห็นเด่นชัดและอาจเกิดความเบื่อหน่ายได้ นอกจากนั้นความรู้พื้นฐานของผู้ฟังแต่ละคนไม่เท่ากัน ผู้ฟังบางคนอาจเข้าใจได้ดี เมื่อรับฟังเพียงครั้งเดียว แต่บางคน

เมื่อฟังแล้ว 2-3 ครั้ง ก็ยังอาจไม่เข้าใจและไม่บังเกิดผลเท่าที่ควร ฉะนั้นผู้บริหารงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ควรเตรียมการด้านงบประมาณเพื่อจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ด้วย ดังนี้

- 1.2.1 เครื่องขยายเสียง พร้อมเครื่องทำไฟขนาดเล็ก
- 1.2.2 วิทยุบอร์ด กระดานดำ
- 1.2.3 เครื่องฉายแผ่นใส สไลด์ พร้อมจอฉาย
- 1.2.4 กล้องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ ทีวี
- 1.2.5 กล้องถ่ายรูป
- 1.2.6 เครื่องฉายภาพยนตร์ พร้อมจอ
- 1.2.7 เอกสารแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชน

1.3 การเลือกพื้นที่เป้าหมาย

การเลือกพื้นที่เป้าหมาย ในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ อาจพิจารณาเป้าหมายออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) ส่วนชุมชน
- 2) ส่วนกลุ่มบุคคล

การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ โดยพิจารณาจากลักษณะชุมชนนั้นมีความสำคัญอย่างมาก การกำหนดว่า บริเวณพื้นที่ใด ควรเป็นเป้าหมายในการปฏิบัติงานด้วยเหตุผลใด และจะได้ประโยชน์อย่างไรต่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม มีผลอย่างยิ่งต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งชุมชนนั้นแบ่งได้หลายชนิดคือ

1.3.1 ชุมชนสภาพพื้นที่ (Territorial Community) ได้แก่ พื้นที่ที่ประชาชนอาศัยอยู่ในขอบเขตเดียวกันโดยสภาพภูมิศาสตร์ หากประชาชนใดพักอาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ก็ถือว่าอยู่ในชุมชนนั้น

1.3.2 ชุมชนตามผลประโยชน์ร่วมกัน (Interest Community) ได้แก่ การร่วมตัวเป็นชุมชนขึ้นมา เนื่องจากการมีผลประโยชน์อย่างเดียวกัน ร่วมกัน โดยไม่คำนึงถึงสภาพภูมิศาสตร์ หรือบริเวณที่มีขอบเขตอย่างเล็ก ชุมชนนี้อาจมีการขยายตัวได้กว้างออกไปได้ ครอบคลุมพื้นที่กลุ่มประชาชนที่มีผลประโยชน์อย่างเดียวกันมีความต้องการแบบเดียวกันเพิ่มมากขึ้น เช่น ประชาชนตามตรอกซอยต่าง ๆ ที่มาจับจี้จักรยานยนต์รับจ้างอาจมาจากพื้นที่ห่างไกล แต่มี

ผลประโยชน์เช่นเดียวกัน คือ มารวมกลุ่มกันเป็นกลุ่มรถจักรยานยนต์รับจ้างตามตรอกซอยต่าง ๆ หรือกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าหาบเร่ที่มาค้าขายสินค้าร่วมกันตามย่านชุมชนต่าง ๆ เป็นต้น

1.3.3 ชุมชนตามความผูกพันด้านจิตใจ (Attachment Community)

ได้แก่ ชุมชนที่ประชาชนมีความรู้สึกผูกพันที่เข้าอยู่ในชุมชนนั้น ๆ เป็นลักษณะของจิตใจที่มีความผูกพันกับพื้นที่นั้น ๆ มีความเต็มใจที่จะเข้าอยู่ในชุมชนนั้น ๆ อย่างมั่นคง เช่น ชุมชนที่มักเป็นที่รวมของชาวอีสาน หรือคนต่างชาติ เป็นต้น

รูปแบบทั้งสามของชุมชนนี้ ในบางครั้งซ้ำซ้อนกัน ชุมชนตามผลประโยชน์บ่อยครั้งกระจายอยู่ในชุมชนสภาพพื้นที่ เช่น ชุมชนท้องถิ่นหนึ่งอาจประกอบด้วยชุมชนทางศาสนา ชุมชนธุรกิจการค้า ชุมชนหาบเร่ เป็นต้น การแบ่งแยกชนิดของชุมชนดังกล่าว อาจมีประโยชน์ในการที่จะทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่นั้น ๆ ว่า มีความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านใกล้เคียงกันเพียงใด และความเข้าใจเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในการใช้ดุลพินิจพิจารณาความยากง่ายในการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง เช่น ชุมชนตามความผูกพันย่อมมีแนวโน้มในการให้ความร่วมมือเพื่อประโยชน์ของชุมชนได้ง่ายกว่า

ดังนั้น ในการพิจารณาเลือกพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จึงควรสรรหาพื้นที่ที่มีลักษณะชุมชนตามความผูกพันด้วยจิตใจ และชุมชนตามผลประโยชน์ร่วมกัน และชุมชนสภาพพื้นที่ตามลำดับ

นอกจากการเลือกชุมชนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อย่างแท้จริง จำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์พื้นที่ในแง่ของปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่น ๆ ประกอบด้วย ดังนี้

ก. การวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรม โดยการพิจารณาสถิติคดีที่เกิดขึ้น พื้นที่เป้าหมายว่ามีความถี่ และสร้างความเดือดร้อนให้กับชุมชนเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ถ้าในพื้นที่ใดมีความถี่ของอาชญากรรมสูง และประชาชนมีความหวาดหวั่นที่จะต้องตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมาก ชุมชนนั้นถือว่าเป็นพื้นที่ซึ่งจะต้องนำงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ไปปฏิบัติเป็นการเร่งด่วน

ข. การวิเคราะห์ปัญหาความเดือดร้อน โดยการรับฟังคำร้องเรียนของประชาชน สื่อมวลชน ตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนเป้าหมาย หรืออาจใช้วิธีการส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปสำรวจปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในชุมชน โดยเฉพาะถ้าเป็นปัญหาความเดือดร้อนเกี่ยวกับอาชญากรรม จำเป็นต้องแสวงหาข้อเท็จจริงให้ปรากฏว่า อาชญากรรมประเภทใดก่อความเดือดร้อนบริเวณใด ปัญหาอยู่จุดใด อย่างไร

ค. การพิจารณาปัญหาความเร่งด่วนบางประการที่จำเป็น ต้องดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ การพิจารณาแง่นี้อาจไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงปัญหาอาชญากรรมหรือปัญหาความ

เดือดร้อนของประชาชนในชุมชน เนื่องจากบางกรณีอาจเป็นงานนโยบายสำคัญ เช่น การแก้ไข ปัญหายาเสพติดหรือเป็นงานเฉพาะหน้า เช่น ประชาชนในพื้นที่ที่มีทัศนคติไม่คิดต่อตำรวจ และมี แนวโน้มจะต่อต้านการปฏิบัติงานหรือไม่ให้ความร่วมมือกับตำรวจ หรือมีปัญหาอาชญากรรมทำให้ กระทบกระเทือนขวัญของประชาชน เช่น มีคดีข่มขืน สังหารโหดในบริเวณชุมชน ซึ่งกรณีเหล่านี้ มี ความจำเป็นต้องใช้งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เข้าไปคลี่คลายปัญหาโดยพลัน

เมื่อได้พิจารณาลักษณะของชุมชน ประกอบกับการวิเคราะห์พื้นที่ดังกล่าวแล้ว จะ เห็นว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ที่จะถูกเลือกเป็นเป้าหมายในการดำเนินการชุมชนสัมพันธ์

1) ชุมชนที่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาอาชญากรรมสูง ประชาชนได้รับความเดือดร้อนเป็น อย่างมาก เช่น มีคดีลักทรัพย์ และคดีชิงทรัพย์เกิดขึ้นบ่อย เป็นต้น ชุมชนเป้าหมายเหล่านี้มีความ จำเป็นที่จะต้องเข้าดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ โดยคัดเลือกรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมกับ พื้นที่และปัญหา โดยอาจจัดชุดปฏิบัติการมวลชนสัมพันธ์ เข้าไปเผยแพร่วิธีการป้องกันอาชญากรรม ตรวจสอบ หรือเข้าไปให้คำแนะนำปรึกษาในการจัดระบบการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ เป็นต้น

2) ชุมชนที่เป็นย่านธุรกิจต่อแหล่งมั่วสุมก่อการเกิดอาชญากรรม เช่น ศูนย์การค้า ธนาคาร ร้านค้าทอง ร้านเครื่องประดับ ฯลฯ ในชุมชนเหล่านี้รูปแบบที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่องานมวลชน สัมพันธ์ คือ สัมมนาหาแนวทางร่วมมือระหว่างชุมชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม การ กระตุ้นให้ชุมชนเกิดความตื่นตัวในการป้องกันการสร้างระบบรักษาความปลอดภัย ด้วยการบริหาร ความปลอดภัยและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วย เช่น สัญญาณเตือนภัย ที่วิงจอร์ปิด เป็นต้น

3) ชุมชนแออัดที่มีประชาชนผู้มีรายได้น้อยรวมกันอยู่ การเข้าดำเนินงานชุมชนและ มวลชนสัมพันธ์กับพื้นที่เหล่านี้ บางครั้งไม่ค่อยได้รับความใส่ใจจากประชาชนเท่าที่ควร เนื่องจาก ประชาชนไม่ค่อยมีเวลาและไม่ค่อยเข้าใจงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจ ดังนั้นวิธีที่น่าจะ ได้ผลควรเป็น

-การค้นหากลุ่มผู้นำชุมชนเพื่อนำมาใช้เป็นแกนในการดำเนินงาน และ การสร้างความเข้าใจกับประชาชนท้องถิ่น

-เน้นการใช้บริการของทางราชการโดยไม่คิดมูลค่า

-การชักนำหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาช่วยในลักษณะที่ประชาชนจะได้รับ บริการจากหน่วยงานต่าง ๆ

4) พื้นที่ซึ่งมีปัญหาพิเศษ ได้แก่ พื้นที่ที่มีปัญหาเร่ร่อน มีความจำเป็นต้อง ดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เช่น เป็นนโยบายของผู้บังคับบัญชาที่ต้องการสร้างศรัทธาจาก ประชาชนในพื้นที่นั้น หรือเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาอาชญากรรมที่กระทบกระเทือนต่อขวัญของ

ประชาชน เป็นต้น พื้นที่เป้าหมายเช่นนี้ โดยปกติยังไม่มีควมจำเป็นเร่งด่วนต้องรีบดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในทันที

5) พื้นที่หมู่บ้านห่างไกล ได้แก่ พื้นที่ชนบท ชานเมือง อยู่ห่างไกลจากสถานีตำรวจ ในลักษณะพื้นที่เช่นนี้ อาจจัดชุดปฏิบัติการมวลชนสัมพันธ์เข้าไปเยี่ยม ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม แนะนำการติดต่อใช้บริการที่สถานีตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายการดำเนินงานในพื้นที่เช่นนี้ ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์สร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่ตำรวจ และหาข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นอยู่และสภาพปัญหาของชุมชน

1.4 การศึกษาและจัดทำข้อมูลท้องถิ่น

ข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับตัวบุคคล สถานที่ เส้นทางเข้า-ออก เป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งสำหรับตำรวจท้องที่และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ที่จะนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการเตรียมการ การกำหนดแผนการปฏิบัติงานและดำเนินงานด้านต่าง ๆ ฉะนั้น ผู้บริหารงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จึงต้องทำการศึกษาข้อมูลท้องถิ่นของชุมชนอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อที่จะได้สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานชุมชนต่อไป ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เคยกำหนดแบบฟอร์มและสั่งการให้สถานีตำรวจทุกแห่ง จัดทำข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับภูมิประเทศและเหตุการณ์ให้ตรงความเป็นจริงและทันสมัยอยู่เสมอแล้ว

นอกจากนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ได้ออกปฏิบัติงานในชุมชนพื้นที่เป้าหมายแล้ว จึงต้องทำการศึกษาและจัดทำข้อมูลท้องถิ่นเพิ่มเติม เพื่อที่จะได้นำมาใช้ประโยชน์ต่อไปทั้งในด้านการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ และการป้องกันอาชญากรรมทั่วไป ซึ่งในการแสวงหาข้อมูลท้องถิ่นนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จำเป็นต้องใช้ปฏิภาณไหวพริบและจังหวะ โอกาสที่เหมาะสมในบางครั้งอาจต้องใช้วิธีการสังเกตจดจำแล้วกลับมาบันทึกภายหลัง เพื่อมิให้ประชาชนเกิดความหวาดระแวงหรือเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเข้ามาจับผิด อย่างไรก็ตามสภาพเหตุการณ์ในแต่ละชุมชนย่อมแตกต่างกันออกไป ในบางชุมชนอาจมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลบางอย่างเพิ่มเติม ในขณะที่บางชุมชนอาจมีความต้องการข้อมูลน้อยลงไป ทั้งนี้ ข้อมูลท้องถิ่นที่รวบรวมไว้อย่างน้อยควรมีสาระสำคัญ ดังนี้

1.4.1 สภาพพื้นที่และประเภทของสถานที่

1.4.2 ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.4.3 บุคคลสำคัญในท้องถิ่นหรือบุคคลที่น่าสนใจ

เคลื่อนไหว

1.4.4 บุคคลที่ต้องคอยสอดส่องพฤติกรรมและติดตามความ

1.4.5 บุคคลที่อาศัยอยู่ในบ้าน

1.4.6 อาวุธที่ได้รับอนุญาต

1.4.7 ยานพาหนะที่ใช้อยู่รวมทั้งสัตว์พาหนะที่อยู่ในครอบครอง

1.4.8 เส้นทางเข้า-ออกนำไปสู่หมู่บ้าน

1.4.9 วัน เดือน ปี ที่สำรวจ

1.4.10 ชื่อผู้สำรวจ

1.4.11 ข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงภายหลัง

1.5 การกำหนดแผนการปฏิบัติงาน

การกำหนดแผนการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นการดำเนินการขั้นสุดท้ายของผู้บริหารงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ก่อนส่งชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ออกปฏิบัติงานในพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งตามข้อเท็จจริงนั้นกระบวนการวางแผนงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ได้เริ่มตั้งแต่การเตรียมบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายและการศึกษาข้อมูลท้องถิ่น อย่างไรก็ตามเมื่อการดำเนินการดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว ผู้บริหารงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จะต้องกำหนดต่อไปให้แน่ชัดว่าจะให้ชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ทำอะไร เมื่อไร อย่างไร และมีใครเป็นผู้ควบคุมติดตามผลการปฏิบัติงานและตรวจสอบ ประเมินผล ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่ต้องใช้ดุลพินิจอย่างรอบคอบ สิ่งสำคัญในการกำหนดแผนการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ คือ ข้อมูลและข่าวสารที่ได้รับจะต้องถูกต้อง เชื่อถือได้ และต้องเป็นข้อมูลที่ทันสมัยจึงจะทำให้การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ตรงตามเป้าหมาย การกำหนดแผนการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์จะต้องยึดหลักสำคัญ

1.5.1 ความเป็นไปได้ มิใช่เป็นการกำหนดแผน ให้ผู้ปฏิบัติอ่านแล้วไม่เข้าใจ ไม่ทราบว่าจะให้ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร หรือเป็นว่าทำไม่ได้

1.5.2 ชัดเจน การกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบ และชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ที่ออกปฏิบัติงานในพื้นที่เป้าหมายต้องชัดเจน การมอบหมายภารกิจต้องไม่คลุมเครือ

1.5.3 อ่อนตัวในบางกรณี เมื่อได้ปฏิบัติงานตามแผนไประยะหนึ่งแล้ว อาจประสบปัญหาที่คาดไม่ถึงบางประการ เช่น ประชาชนในบางชุมชนไม่ให้ความร่วมมือหรือ

ตัวบุคคลในชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ประสบปัญหาไม่สามารถปฏิบัติงานต่อไปได้ ในลักษณะเช่นนี้แผนจะต้องมีความอ่อนตัว โดยให้สามารถมีการปรับแผนการปฏิบัติใหม่ได้ภายหลัง

1.5.4 กำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผน หากไม่มีการกำหนดเวลาการปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนแล้ว การดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ย่อมยากที่จะประสบความสำเร็จได้

2. ระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ มีเป้าหมายสุดท้ายในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและสมาชิกของชุมชน มีความสามารถในการป้องกันตนเองจากปัญหาอาชญากรรมยาเสพติดให้โทษ อุบัติภัย และปัญหาอื่น ๆ ได้ระดับหนึ่ง ตลอดจนให้มีความเต็มใจร่วมมือสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย เพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นในสังคม ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ได้แก่ ชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์จะออกดำเนินการ

-เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประชาชนกับตนเอง

-ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันตนเอง และชุมชนจากปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอื่น ๆ

-ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การดำเนินการดังกล่าว อาจแบ่งย่อยออกไปอีก เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ได้เป็น 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การพบปะเยี่ยมเยียนและร่วมกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การประชุมวางแผนงานร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชน

ขั้นตอนที่ 4 การเตรียมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อม

ขั้นตอนที่ 5 การแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชน

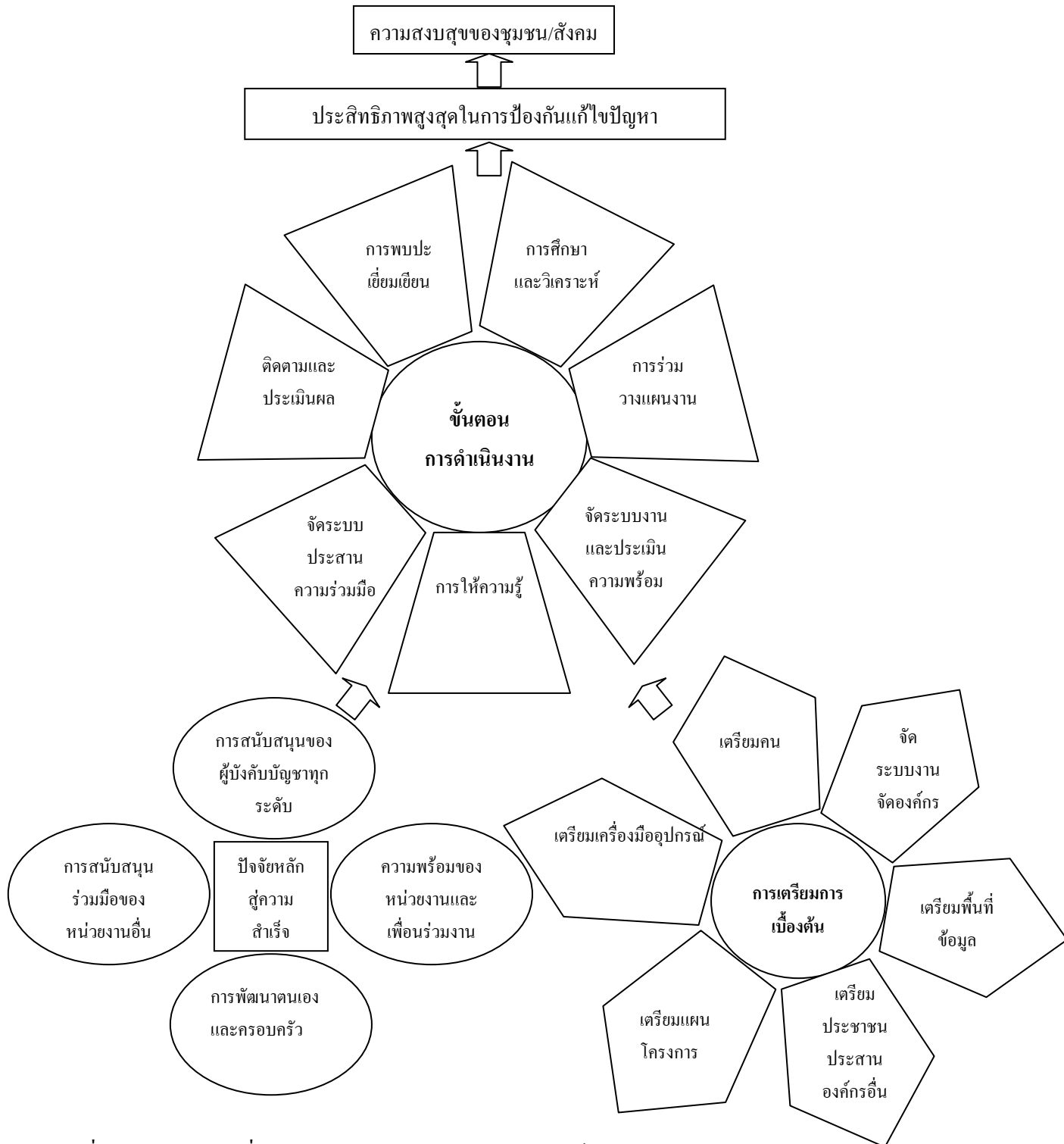
ขั้นตอนที่ 6 การจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจ

ขั้นตอนที่ 7 การติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข

รายละเอียดของแต่ละขั้นตอน ซึ่งได้แก่ แนวความคิดและหลักการวัตถุประสงค์
กิจกรรม และข้อเสนอแนะ สื่อและอุปกรณ์ รวมถึงการติดตามผลและวัดผลการปฏิบัติของแต่ละ
ขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

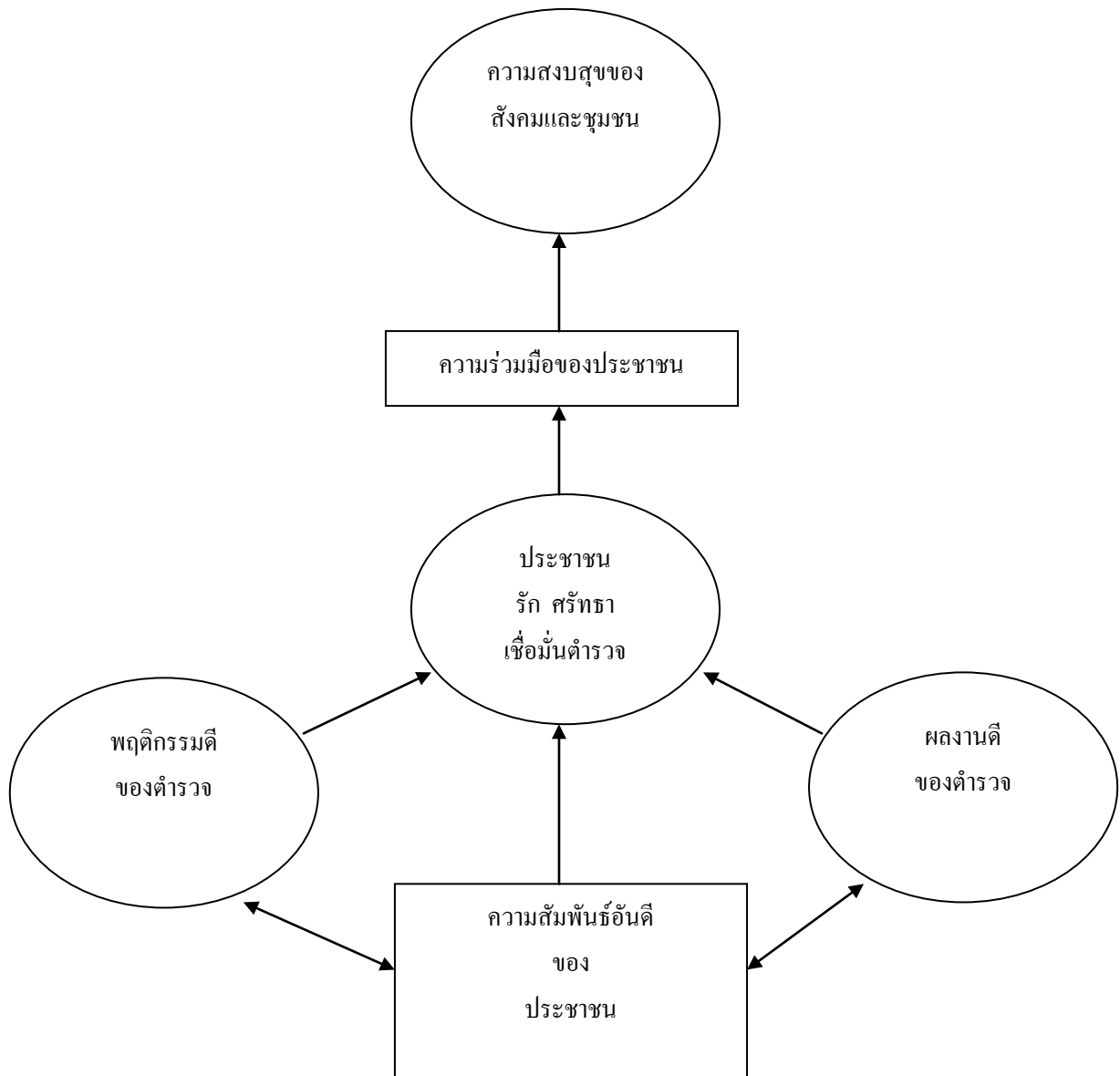
ภาพประกอบ 2

กระบวนการงานชุมชนและสัมพันธ์

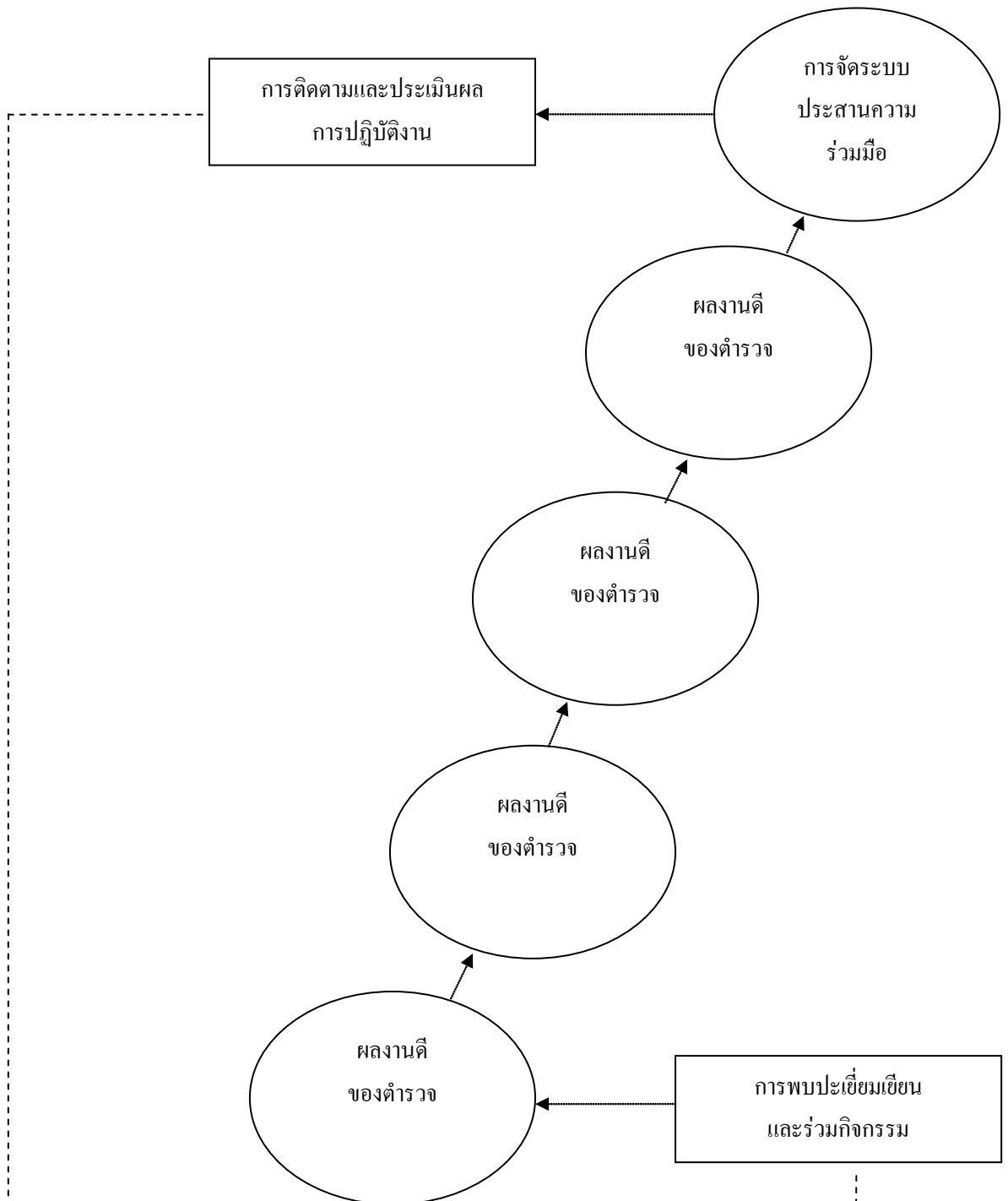
ที่มา : คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์, (2546 : 41)

ภาพประกอบ 3
 โครงสร้างพื้นฐานงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ที่มา : คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์, (2546 : 42)

ภาพประกอบ 4
ลำดับขั้นตอนการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ที่มา : คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์, (2546 : 43)

งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

การดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 มีการดำเนินการในหลาย ๆ รูปแบบ ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับความคิตรีเริ่มของแต่ละกองร้อยปฏิบัติการเป็นหลัก เมื่อแต่ละกองร้อยปฏิบัติการดำเนินงานแล้ว ก็จะรายงานให้ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ทราบ ซึ่งมีโครงการต่าง ๆ ดังนี้

1. โครงการรณรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ
2. โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
3. โครงการเศรษฐกิจพอเพียง
4. โครงการให้ความรู้สิ่งผิดกฎหมายที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคง
5. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงในชนบทหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระศรี

นครินทรบรมราชชนนี

6. โครงการเยี่ยมเยียนและพบปะประชาชน
7. โครงการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจงานตำรวจ
8. โครงการหน่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขสร้างรอยยิ้มให้กับประชาชน
9. โครงการตรวจสารเสพติดในชุมชน
10. โครงการร่วมตำรวจกับอาสาสมัครตำรวจบ้านป้องกันอาชญากรรม

ปัจจุบันงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ได้มีการพัฒนาโดยใช้ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและแก้ไขปัญหาสังคมโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดให้โทษ ปัญหาอุบัติเหตุที่เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนขยายระบบส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชน ระบบชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และปัญหาสังคมอื่น ๆ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนและความสงบสุขของประชาชน

2. เพื่อขจัดเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงภายในพื้นที่ชนบท และดำเนินการพัฒนาชนบทในระบบชนบทกำลัง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ในการปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติจะต้องสร้างความพร้อมแห่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องในทุกเรื่อง หากปัจจัยที่เกี่ยวข้องไม่พร้อมหรือไม่สมบูรณ์เพียงพอก็อาจทำให้การปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ไม่ประสบความสำเร็จ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ มีดังนี้ คือ

1. ความตั้งใจจริง ของผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นและผู้ปฏิบัติงานทุกคน ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์
2. ความรู้ในเรื่องงานมวลชนสัมพันธ์ ของบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร, ผู้รับผิดชอบหรือผู้ปฏิบัติ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องงานมวลชนสัมพันธ์อย่างแจ่มชัดทั้งในเรื่องจุดหมายปลายทาง วัตถุประสงค์ แนวความคิด หลักการ ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ
3. การวิเคราะห์สภาพปัญหาที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง และการวางแผนปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์และสถานการณ์ สามารถนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติได้
4. การคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม รวมทั้งการสร้างคุณลักษณะที่เหมาะสมให้กับผู้ปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. การกำกับดูแล ติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพในทุกระดับชั้น

2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จักรินทร์ อักษรรัตน์ (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของตำรวจตามทัศนคติของประชาชน กรณีศึกษาพื้นที่อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ภาพลักษณ์ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนคติของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด คือร้อยละ 71.1 รองลงมาคือ ดี ร้อยละ 16 และไม่ดี ร้อยละ 12.9 ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาพลักษณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การนับถือศาสนา อายุ การศึกษา การปฏิบัติงานของตำรวจด้านการป้องกันและปราบปราม ด้านการสอบสวน และด้านการจราจร

กองทัพ เสนาทิพย์ (2541) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเข้าใจในบทบาทของตำรวจชุมชน (ราษฎรอาสา) ต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่น กรณีศึกษาท้องที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอหาดใหญ่ พบว่า ราษฎรอาสา มีระดับความเข้าใจในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมตามทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (งานสายตรวจ), ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (การสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน), ทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับสูง โดยที่ปัจจัยส่วนบุคคลคือ อายุ, ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่, ระดับการศึกษา ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับระดับความเข้าใจ

สมโชค ภูภิรมย์ (2549) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการหน่วยสันตินิมิต ในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการหน่วยสันตินิมิต เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมด้านร่วมคิดเกือบครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 45.3 และมีส่วนร่วมคิด 4-5 กิจกรรมมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 47.9 มีส่วนด้านร่วมตัดสินใจ 4-5 กิจกรรม มากที่สุด ส่วนด้านร่วมติดตามและประเมินผล พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 43.2 มีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล 0-1 กิจกรรมมากที่สุด ส่วนด้านร่วมปฏิบัติตามโครงการกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 59.6 มีส่วนร่วมปฏิบัติตามโครงการ 5-7 กิจกรรม มากที่สุด ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนาเดิม อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ถึงแม้ว่าจะพบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ชุดสันตินิมิต ของกลุ่มย่อยต่าง ๆ ตามปัจจัยดังกล่าว ตามความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คมสัน พะคง (2547) ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะจิตของประชาชนที่มีต่อหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองในสถานการณ์ปัจจุบัน กรณีศึกษา หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองกิ่งอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พบว่า ระดับทักษะจิตของประชาชนต่อหมู่บ้าน อพป. ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะจิตต่อหมู่บ้าน อพป. อยู่ในระดับปานกลาง หรือมีความพอใจในระดับหนึ่งต่อหมู่บ้าน อพป. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทักษะจิตในการดำเนินงานหมู่บ้าน อพป. พบว่า ปัจจัยทางด้านอายุ ศาสนา รายได้มีความสัมพันธ์กับทักษะจิตในการดำเนินงานหมู่บ้าน อพป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านเพศ อาชีพ การศึกษา และสถานภาพทางสังคม ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของความสัมพันธ์กับทักษะจิตในการดำเนินงานหมู่บ้าน อพป.

วรมันต์ ขวัญชื่น (2541) ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะจิตของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสงขลา พบว่า ระดับทักษะจิตของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะมีการปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของนโยบายและแผนงานของตำรวจมากขึ้น

เฉลิมพล เกรียวท่าทราย (2545) ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของประชาชนต่องานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ กรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่องานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ด้านการอุทิศเวลา อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการอุทิศแรงงาน อยู่ในระดับต่ำ ด้านการอุทิศทุนทรัพย์ อยู่ในระดับต่ำ และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ระดับสูง คือ ร้อยละ 63.3 ระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 21.1 ระดับต่ำ คือ ร้อยละ 15.6

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

จากสภาพปัญหา แนวคิด และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น บทบาทของประชาชน การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ทำให้ผู้ศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ทศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ซึ่งผู้ศึกษากำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรในการศึกษาวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาอาศัยวิธีการศึกษา 2 ลักษณะ คือ

1.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research)
ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากราชบัญญัติตำรวจ พ.ศ. 2547 คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2546 คู่มือการปฏิบัติงานมวลชนสัมพันธ์ของ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน พ.ศ. 2540 วารสาร วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ เอกสารสรุปรายงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ นำมาประกอบ

1.2 การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้ศึกษาทำการสำรวจภาคสนามทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล (Data Collection) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในท้องที่ที่ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 รับผิดชอบและได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 22 หมู่บ้าน ทั้งนี้ไม่จำกัดเพศ อายุ รวมทั้งสิ้น 182 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรในการศึกษารั้งนี้ เป็นประชากรในตำบลท่าหมอไทรและตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 รับผิดชอบ และได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ ประกอบด้วย คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยกำหนดใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) หรือการสุ่มตามพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์ (Area sampling) โดยจะให้ความสำคัญกับกลุ่มประชากรทั้ง 4 กลุ่ม คือ คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน(กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ผู้นำท้องถิ่น(นายก อบต., รอง นายก อบต. และ สมาชิก อบต.) และประชาชนทั่วไป นำมาทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนด คือ

1. คณะกรรมการหมู่บ้าน 22 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวม 44 คน
2. ผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน 14 หมู่บ้าน
3. ผู้นำท้องถิ่น (นายก อบต. รอง นายก อบต. สมาชิก อบต.) จาก 2 ตำบล นำมาตอบแบบสอบถาม อบต. ละ 7 คน รวม 14 คน
4. ประชาชนทั่วไปทั้ง 22 หมู่บ้าน ๆ ละ 5 คน รวม 110 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะประชากรที่ศึกษา	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
คณะกรรมการหมู่บ้าน	88	44
ผู้นำชุมชน	24	14
ผู้นำท้องถิ่น	55	14
ประชาชน	6,514	110
รวม	6,681	182

ที่มา : ฝ่ายปกครอง อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา, 2553

3. ตัวแปรในการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรในการศึกษา คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่
ปัจจัยส่วนบุคคล

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- สถานภาพ
- อาชีพ
- ศาสนา
- ที่อยู่อาศัย
- สมาชิกภายในบ้าน
- จำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ของตำรวจตระเวนชายแดน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทัศนคติของ คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป โดยใช้แบบสอบถาม 182 ชุด รายละเอียดของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน จำนวน 25 ข้อ คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ ศาสนา ที่อยู่อาศัย สมาชิกภายในบ้าน จำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน รวม 9 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ รวม 25 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากแบบวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) มีทั้งคำถามเชิงบวก (Positive) และเชิงลบ (Negative) มีลักษณะการประเมินค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

คำถามเชิงบวก จำนวน 20 ข้อ (คำถามข้อที่ 1-6,9 และ 13-25) มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ระดับทัศนคติ	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

คำถามเชิงลบ จำนวน 5 ข้อ (คำถามข้อที่ 7-8 และ 10-12) มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ระดับทัศนคติ	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

สำหรับการประเมินผลระดับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ แปลผลโดยใช้แบ่งคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ในการหาค่าพิสัย (Range) ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

เกณฑ์ในการแปลค่าอันดับ

ระดับคะแนน	ความหมาย
4.24 – 5.00	มีความเห็นด้วยมากที่สุด
3.43 – 4.23	มีความเห็นด้วยมาก
2.62 – 3.42	มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
1.81 – 2.61	มีความคิดเห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.80	มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นต่อปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ที่จะประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

5. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เมื่อได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับคำแนะนำแล้วนำไปปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูล และนำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลอง (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในพื้นที่ตำบลสะพานไม้แก่น อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha-Coefficients) ได้ผลความเที่ยงตรง (Reliability) ในภาพรวมเท่ากับ .833

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการแจกแบบสอบถามและขอรับคืน โดยขอความร่วมมือจากข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ข้อมูลได้จากวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ จาก 2 ตำบล คือ ตำบลท่าหมอไพร จำนวน 11 หมู่บ้าน และตำบลน้ำขาว จำนวน 11 หมู่บ้าน ดังนี้

1. คณะกรรมการหมู่บ้าน ๆ ละ 4 คน จำนวน 22 หมู่บ้าน 2 ตำบล โดยเลือกสุ่มตัวอย่างทุกหมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวม 44 คน

2. ผู้นำชุมชน

-กำนันตำบลท่าหมอไพร จำนวน 1 คน และกำนันตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน รวม 2 คน

-ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1-6 ตำบลท่าหมอไพร อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา
จำนวน 6 หมู่บ้าน ๆ ละ 1 คน รวม 6 คน

-ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6-11 ตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 6
หมู่บ้าน ๆ ละ 1 คน รวม 6 คน

3. ผู้นำท้องถิ่น

-นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหมอไพร จำนวน 1 คน และนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน รวม 2 คน

-รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหมอไพร จำนวน 1 คน และรอง
นายก องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำขาว อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน รวม 2 คน

-สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จาก 2 ตำบล ๆ ละ 5 คน รวม 10 คน

4. ประชาชนทั่วไปทั้ง 22 หมู่บ้าน ๆ ละ 5 คน รวม 110 คน

7. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์
โปรแกรม SPSS (Statistical Product and Service Solutions) for Window Version 16 ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับเปรียบเทียบและอธิบายข้อมูลทั่วไป หรือ
ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูการกระจายของตัวแปรและนำเสนอข้อมูลในแต่ละ
หมวดหมู่ของตัวแปรนั้น ๆ

2. วิเคราะห์ระดับทัศนคติด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation)

3. การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ทดสอบสมมติฐาน
สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ ระดับ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย “ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 182 คน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
χ^2	แทน ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐาน Sig (significant)
n	แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 182 คน สามารถจำแนกข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ ศาสนา ที่อยู่อาศัย สมาชิกภายในบ้าน จำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	99	54.4
หญิง	83	45.6
รวม	182	100.0
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	34	18.7
31-40 ปี	52	28.6
41-50 ปี	55	30.2
51-60 ปี	28	15.4
61 ปีขึ้นไป	13	7.1
รวม	182	100.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่า ป.4	11	6.0
ป.4-ป.6	67	36.8
ม.1-ม.3	33	18.1
ม.4-ม.6	46	25.3
ปริญญาตรี	25	13.7
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม	182	100.0

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	28	15.4
สมรส	144	79.1
หม้าย	9	4.9
หย่าร้าง	1	.5
รวม	182	100.0
อาชีพ		
รับจ้าง	50	27.5
การเกษตร	85	46.7
รับราชการ	17	9.3
ค้าขาย	30	16.5
รวม	182	100.0
ศาสนา		
พุทธ	19	10.4
อิสลาม	163	89.6
คริสต์	-	-
รวม	182	100.0
ที่อยู่อาศัย		
ชุมชนเมือง/ย่านธุรกิจ/ตลาด	2	1.1
ชุมชนแออัด	2	1.1
หมู่บ้านจัดสรร	3	1.6
ชุมชนชานเมือง/ชนบท	175	96.2
รวม	182	100.0

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกภายในบ้าน		
ไม่เกิน 3 คน	46	25.3
4-6 คน	116	63.7
7-9 คน	18	9.9
10 คนขึ้นไป	2	1.1
รวม	182	100.0
จำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน		
ไม่เกิน 5 ปี	4	2.2
5-10 ปี	25	13.7
11-15 ปี	26	14.3
16-20 ปี	50	27.5
21 ปีขึ้นไป	77	42.3
รวม	182	100.0

จากตาราง 2 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.4 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 45.6

อายุ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.2 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.6 อายุไม่เกิน 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.7 อายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.4 และอายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.1

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษา ป.4-ป.6 คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมา มีระดับการศึกษา ม.4-ม.6 คิดเป็นร้อยละ 25.3 ม.1-ม.3 คิดเป็นร้อยละ 18.1 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13.7 และต่ำกว่า ป.4 คิดเป็นร้อยละ 6.0

สถานภาพ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 79.1 รองลงมา สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 15.4 หม้าย คิดเป็นร้อยละ 4.9 และหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ .5

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมา มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 27.5 ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 16.5 และรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 9.3

ศาสนา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 89.6 และ นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 10.4

ที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ในชุมชนชานเมือง/ชนบท คิดเป็นร้อยละ 96.2 รองลงมาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านจัดสรร คิดเป็นร้อยละ 1.6 ชุมชนแออัดและชุมชนเมือง/ย่านธุรกิจ/ตลาด คิดเป็นร้อยละ 1.1

สมาชิกภายในบ้าน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ มีสมาชิกภายในบ้าน 4-6 คน รองลงมาไม่เกิน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 7-9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 และ 10 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.1

จำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาส่วนใหญ่ อาศัยในชุมชน 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาอาศัยอยู่ในชุมชน 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.5 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.3 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.7 และ ไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.2

2. ทักษะจิตของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ตาราง 3 ข้อมูลแสดงทักษะจิตของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ทักษะจิตของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและ มวลชนสัมพันธ์	ระดับทักษะจิต		
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D	การแปล ความหมาย
1. หลังจากมีการจัดกิจกรรมงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์แล้ว ชุมชนมีความเป็นอยู่และมีการพัฒนาได้ดีกว่าเดิม	4.09	0.52	มาก
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของตำรวจทั้งในด้านการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรม และรักษาความมั่นคงของชาติ	4.13	0.59	มาก

ตาราง 3 ข้อมูลแสดงทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ (ต่อ)

ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและ มวลชนสัมพันธ์	ระดับทัศนคติ		
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D	การแปล ความหมาย
3. ชุมชนและประชาชนได้รับการเอาใจใส่ดูแลจาก เจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.62	มาก
4. ประชาชนมีความตื่นตัวในการพัฒนาชุมชน กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองและส่วนรวมเพื่อไปสู่ ความสงบของชุมชน	4.05	0.54	มาก
5. ประชาชนรู้จักสมัครสมานสามัคคี ทำงานร่วมกัน โดยยึดถือผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก	4.05	0.53	มาก
6. ประชาชนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวันได้	3.97	0.54	มาก
7. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่มุ่งให้ ประชาชนเข้ามาช่วยสนับสนุนด้านการเงินเท่านั้น เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย	3.59	0.57	น้อย*
8. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่มุ่งเน้น ประชาสัมพันธ์เฉพาะผลงานของตำรวจเท่านั้น	3.58	0.57	น้อย*
9. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานชุมชนและมวลชน สัมพันธ์ ต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่พร้อมเพียง เป็น เครื่องช่วยในการปฏิบัติงาน	4.33	0.91	มากที่สุด
10. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่ให้ คำแนะนำปรึกษาในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน เท่านั้น	3.31	0.89	ปานกลาง*
11. การเข้าร่วมกิจกรรมงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนเสียเวลาในการประกอบอาชีพ	4.02	0.69	น้อย*

ตาราง 3 ข้อมูลแสดงทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ (ต่อ)

ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและ มวลชนสัมพันธ์	ระดับทัศนคติ		
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D	การแปล ความหมาย
12. การดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ไม่ จำเป็นต้องมี เนื่องจากชุมชนมีระบบบริหารจัดการ ภายในชุมชนด้วยกันได้	3.75	0.75	น้อย*
13. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่ช่วยเหลือ ประชาชนอย่างจริงจัง และบรรเทาความเดือดร้อนใน เบื้องต้นให้คลี่คลายด้วยดี	4.11	0.57	มาก
14. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ช่วยลดปัญหา ยาเสพติด	4.03	0.69	มาก
15. การดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นการ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน	4.30	0.50	มากที่สุด
16. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ช่วยให้อาชญากรรม ในชุมชนลดน้อยลง	4.07	0.63	มาก
17. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เสริมสร้างให้ ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกรักถิ่นเกิด	4.09	0.60	มาก
18. การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจ จะประสบความสำเร็จเสมอ หากขาดความร่วมมือจาก ประชาชนในชุมชน	4.38	0.66	มากที่สุด
19. ประชาชนรู้สึกอบอุ่นใจ และมีความปลอดภัยมาก ขึ้น เมื่อมีเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เข้ามาดำเนินกิจกรรมในชุมชน	4.37	0.55	มากที่สุด
20. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่ให้บริการ และช่วยเหลือประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน	4.01	0.59	มาก

ตาราง 3 ข้อมูลแสดงทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ (ต่อ)

ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและ มวลชนสัมพันธ์	ระดับทัศนคติ		
	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D	การแปล ความหมาย
21. การดำเนินกิจกรรมชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็น การสร้างภาพพจน์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชน	4.29	0.57	มากที่สุด
22. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นการเปิดโอกาส ให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและแจ้งปัญหาของ ชุมชนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับทราบ เพื่อหาแนว ทางแก้ไข	4.14	0.61	มาก
23. การดำเนินกิจกรรมชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนลดความเห็นท่าง หวาดระแวง และ หวาดกลัว ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ	3.97	0.57	มาก
24. การดำเนินกิจกรรมชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทำ ให้ประชาชนได้ทราบถึงการดำเนินงานของตำรวจ	3.99	0.54	มาก
25. ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เป็นมิตรกับ ประชาชน	4.35	0.59	มากที่สุด
รวม	4.03	0.24	มาก

หมายเหตุ *เป็นคำถามเชิงลบ

จากตาราง 3 พบว่า ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของ
ตำรวจตระเวนชายแดน ในพื้นที่ตำบลท่าหมอไพรและตำบลน้ำขาว อำเภอนะนง จังหวัดสงขลา ใน
ภาพรวมมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดนอยู่
ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.03 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24 และมีความคิดเห็นใน
คำถามเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยมากที่สุด มีจำนวน 6 ข้อคำถาม โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมาก
ที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.38 ในประเด็นการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจจะประสบความสำเร็จ
ล้มเหลว หากขาดความร่วมมือจากประชาชนในชุมชน รองลงมา มีค่าเฉลี่ย 4.37 ในประเด็น
ประชาชนรู้สึกอบอุ่นใจ และมีความปลอดภัยมากขึ้น เมื่อมีเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชน
สัมพันธ์เข้ามาดำเนินกิจกรรมในชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.35 ในประเด็นตำรวจชุดชุมชนและมวลชน

สัมพันธภาพเป็นมิตรกับประชาชน ค่าเฉลี่ย 4.33 ในประเด็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานชุมชน และมวลชนสัมพันธ์ ต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่พร้อมเพียง เป็นเครื่องช่วยในการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย 4.30 ในประเด็นการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน ค่าเฉลี่ย 4.29 ในประเด็นการดำเนินกิจกรรมชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชน มีความคิดเห็นในคำถามเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยมาก จำนวน 14 ข้อคำถาม โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.14 ในประเด็นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและแจ้งปัญหาของชุมชนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับทราบ เพื่อหาแนวทางแก้ไข รองลงมา มีค่าเฉลี่ย 4.13 ในประเด็นประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของตำรวจทั้งในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และรักษาความมั่นคงของชาติ ค่าเฉลี่ย 4.11 ในประเด็นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่ช่วยเหลือประชาชนอย่างจริงจัง และบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้นให้คลี่คลายด้วยดี ค่าเฉลี่ย 4.09 มีจำนวน 2 ข้อ ในประเด็นหลังจากมีการจัดกิจกรรมงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ แล้ว ชุมชนมีความเป็นอยู่และมีการพัฒนาได้ดีกว่าเดิม และในประเด็นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เสริมสร้างให้ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกรักถิ่นเกิด ค่าเฉลี่ย 4.07 ในประเด็นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ช่วยให้อาชญากรรมในชุมชนลดน้อยลง ค่าเฉลี่ย 4.05 มีจำนวน 2 ข้อ ในประเด็นประชาชนมีความตื่นตัวในการพัฒนาชุมชน กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองและส่วนรวม เพื่อไปสู่ความสงบของชุมชน และในประเด็นประชาชนรู้จักสมัครสมานสามัคคี ทำงานร่วมกัน โดยยึดถือผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก ค่าเฉลี่ย 4.03 ในประเด็นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ช่วยลดปัญหาอาชญากรรม ค่าเฉลี่ย 4.01 มีจำนวน 2 ข้อ ในประเด็นชุมชนและประชาชนได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างต่อเนื่อง และประเด็นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่ให้บริการและช่วยเหลือประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ค่าเฉลี่ย 3.99 ในประเด็นการดำเนินกิจกรรมชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนได้ทราบถึงการดำเนินงานของตำรวจ ค่าเฉลี่ย 3.97 มีจำนวน 2 ข้อ ในประเด็นประชาชนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ และประเด็นการดำเนินกิจกรรมชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนลดความเห็นห่างหวาดระแวง และหวาดกลัวต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำหรับความคิดเห็นในคำถามเชิงลบ หรือมีความเห็นด้วยน้อย มีจำนวน 4 ข้อคำถาม โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.02 ในประเด็นการเข้าร่วมกิจกรรมงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนเสียเวลาในการประกอบอาชีพ รองลงมา ค่าเฉลี่ย 3.75 ในประเด็นการดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ไม่จำเป็นต้องมีเนื่องจากชุมชนมีระบบบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยกันได้ ค่าเฉลี่ย 3.59 ในประเด็นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่มุ่งให้ประชาชนเข้ามาช่วยสนับสนุนด้านการเงินเท่านั้น

เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ค่าเฉลี่ย 3.58 ในประเด็นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานมุ่งเน้น ประชาสัมพันธ์เฉพาะผลงานของตำรวจเท่านั้น และมีความคิดเห็นในเชิงลบ หรือมีความเห็นด้วยปานกลาง มีจำนวน 1 ข้อคำถาม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.31 ในประเด็นงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่ให้คำแนะนำปรึกษาในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนเท่านั้น

ตาราง 4 ระดับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ระดับทัศนคติ	จำนวน (n=182)	ร้อยละ
เห็นด้วยมากที่สุด (4.24-5.00)	7	3.8
เห็นด้วยมาก (3.43-4.23)	171	94.0
เห็นด้วยปานกลาง (2.62-3.42)	4	2.2
เห็นด้วยน้อย (1.81-2.61)	-	-
เห็นด้วยน้อยที่สุด (1.00-1.80)	-	-
รวม	182	100.0

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ในภาพรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก คิดเป็นร้อยละ 94.0 รองลงมามีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.8

ประชาชนมีแนวคิดต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของตำรวจตระเวนชายแดน ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะส่งผลกระทบต่อหรือผลลัพธ์ที่จะเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเห็นว่าระดับทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดนเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน และตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากทัศนคติที่เห็นด้วยมากที่สุดต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในระดับรองมา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทัศนคติการปฏิบัติงานชุมชนและ มวชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ตาราง 5 ข้อมูลแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทัศนคติการปฏิบัติงานชุมชน
และมวชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับทัศนคติ			รวม	χ^2	P-value
	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด			
เพศ						
ชาย	3(3.0)	94(94.9)	2(2.0)	99(100.0)	2.589	.274
หญิง	1(1.2)	77(92.8)	5(6.0)	83(100.0)		
อายุ						
ไม่เกิน 30 ปี	1(2.9)	31(91.2)	2(5.9)	34(100.0)	3.035	.932
31-40 ปี	1(1.9)	49(94.2)	2(3.8)	52(100.0)		
41-50 ปี	2(3.6)	52(94.5)	1(1.8)	55(100.0)		
51-60 ปี	-	27(96.4)	1(3.6)	28(100.0)		
60 ปีขึ้นไป	-	12(92.3)	1(7.7)	13(100.0)		
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่า ป.4	-	10(90.9)	1(9.1)	11(100.0)	24.357	.002*
ป.4-ป.6	-	65(97.0)	2(3.0)	67(100.0)		
ม.1-ม.3	4(12.1)	29(87.9)	-	33(100.0)		
ม.4-ม.6	-	42(91.3)	8(8.7)	46(100.0)		
ปริญญาตรีและสูงกว่า	-	25(100.0)	-	25(100.0)		

ตาราง 5 ข้อมูลแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทัศนคติการปฏิบัติงานชุมชน
และมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับทัศนคติ			รวม	χ^2	P-value
	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด			
สถานภาพ						
โสด	-	26(92.9)	2(7.1)	28(100.0)	46.554	.000*
สมรส	3(2.1)	136(94.4)	5(3.5)	144(100.0)		
หม้าย	-	9(100.0)	-	9(100.0)		
หย่าร้าง	1(100.0)	-	-	1(100.0)		
อาชีพ						
รับจ้าง	1(2.0)	45(90.0)	4(8.0)	50(100.0)	6.001	.423
การเกษตร	3(3.5)	80(94.1)	2(2.4)	85(100.0)		
รับราชการ	-	16(94.1)	1(5.9)	17(100.0)		
ค้าขาย	-	30(100.0)	-	30(100.0)		
ศาสนา						
พุทธ	-	18(94.7)	1(5.3)	19(100.0)	.578	.749
อิสลาม	4(2.5)	153(93.9)	6(3.7)	163(100.0)		
ที่อยู่อาศัย						
ชุมชนเมือง/ย่านธุรกิจ/ ตลาด	-	2(100.0)	-	2(100.0)	7.431	.283
ชุมชนแออัด	-	2(100.0)	-	2(100.0)		
หมู่บ้านจัดสรร	-	2(66.7)	1(33.3)	3(100.0)		
ชุมชนชนเมือง/ชนบท	4(2.3)	165(94.3)	6(3.4)	175(100.0)		

ตาราง 5 ข้อมูลแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลกับทัศนคติการปฏิบัติงานชุมชน
และมวชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับทัศนคติ			รวม	χ^2	P-value
	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยมากที่สุด			
สมาชิกภายในบ้าน						
ไม่เกิน 3 คน	-	44(95.7)	2(4.3)	46(100.0)	8.615	.196
4-6 คน	2(1.7)	109(94.0)	5(4.3)	116(100.0)		
7-9 คน	2(11.1)	16(88.9)	-	18(100.0)		
10 คนขึ้นไป	-	2(100.0)	-	2(100.0)		
จำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน						
ไม่เกิน 5 ปี	-	4(100.0)	-	4(100.0)	7.669	.466
5-10 ปี	-	23(92.0)	2(8.0)	25(100.0)		
11-15 ปี	1(3.8)	25(96.2)	-	26(100.0)		
16-20 ปี	2(4.0)	48(96.0)	-	50(100.0)		
21 ปีขึ้นไป	1(1.3)	71(92.2)	5(6.5)	77(100.0)		
รวม	4(2.2)	171(94.0)	7(3.8)	182(100.0)		

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

จากตาราง 5 ผลวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิง มีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศแล้วพบว่าเพศชายมีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากกว่าเพศหญิง และพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับ ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ผลวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มอายุส่วนใหญ่ มีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เมื่อพิจารณาระหว่างกลุ่มอายุแล้ว กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีทัศนคติเชิงบวก หรือทัศนคติที่ดีมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 31-40 ปี กลุ่มอายุ ไม่เกิน 30 ปี กลุ่มอายุ 51-60 ปี และ 60 ปีขึ้นไป ตามลำดับ และพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ผลวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาในระดับต่าง ๆ ส่วนใหญ่ มีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับ ป.4-ป.6 จะมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดนมากที่สุด รองลงมาเป็นการศึกษาระดับ ม.4-ม.6 ระดับ ม.1-ม.3 ระดับปริญญาตรี และ ต่ำกว่า ป.4 ตามลำดับ และเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับการศึกษากับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ผลวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เมื่อพิจารณารความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพสมรสมีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มที่มีสถานภาพโสด และหม้าย ตามลำดับ กลุ่มที่มีสถานภาพหย่าร้างมีทัศนคติในระดับเห็นด้วยปานกลาง และเป็นความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ผลวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยมากต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพเกษตรมีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมามีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย และรับราชการ ตามลำดับ และพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ผลวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ มีทัศนคติอยู่ในระดับมากต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาแตกต่างกัน จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีทัศนคติต่อการดำเนินงานในระดับเห็นด้วยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาพุทธ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับทัศนคติของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ผลวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีที่อยู่อาศัยในชุมชนชานเมือง/ชนบทมีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมามีที่อยู่อาศัยในชุมชนเมือง/ย่านธุรกิจ/ตลาดในอัตราเท่ากับชุมชนแออัด และหมู่บ้านจัดสรร ตามลำดับ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในบ้านกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ผลวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสมาชิกภายในบ้านที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มี

สมาชิกภายในบ้าน 4-6 คน มีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาคือสมาชิกภายในบ้าน ไม่เกิน 3 คน 7-9 คน และ 10 คนขึ้นไป ตามลำดับ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในบ้านกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชนกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ผลวิเคราะห์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชนที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชนระหว่าง 21 ปีขึ้นไป มีทัศนคติในระดับเห็นด้วยมากในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาคือจำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชนระหว่าง 16-20 ปี 11-15 ปี 5-10 ปี และ ไม่เกิน 5 ปี ตามลำดับ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชนกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ตาราง 6 ปัญหาของชุมชนที่พบในปัจจุบัน

ปัญหา*	จำนวน (n=182)	ร้อยละ
1. การให้ความรู้ในเรื่องยาเสพติดยังไม่ต่อเนื่องและเพียงพอที่จะทำให้ยาเสพติดในชุมชนลดน้อยลง	20	10.99
2. เจ้าหน้าที่ยังขาดเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน	5	2.75
3. กำลังพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีน้อยและไม่เพียงพอ	9	4.95
4. การขาดแคลนด้านงบประมาณในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	10	5.49
5. ขาดความร่วมมือของคนในชุมชนที่จะช่วยพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง	8	4.40

ตาราง 6 ปัญหาของชุมชนที่พบในปัจจุบัน (ต่อ)

ปัญหา*	จำนวน (n=182)	ร้อยละ
6. ดำรวจยังไม่เข้าถึงประชาชนอย่างจริงจัง	4	2.20
7. ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชนด้วยความสมัครใจ	4	2.20
8. การจัดกิจกรรมในชุมชน ควรครอบคลุมถึงสถานศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเยาวชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	5	2.75

หมายเหตุ *สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน ที่พบในปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน ที่มีปัญหาโดยเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การให้ความรู้ในเรื่องยาเสพติดยังไม่ต่อเนื่องและเพียงพอที่จะทำให้ยาเสพติดในชุมชนลดน้อยลง การขาดแคลนด้านงบประมาณในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กำลังพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีน้อยและไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือของคนในชุมชนที่จะช่วยพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง เจ้าหน้าที่ยังขาดเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมในชุมชน ควรครอบคลุมถึงสถานศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเยาวชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ดำรวจยังไม่เข้าถึงประชาชนอย่างจริงจัง ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชนด้วยความสมัครใจ ตามลำดับ

ตาราง 7 การแก้ไขปัญหาของชุมชน

การแก้ไขปัญหา*	จำนวน (n=182)	ร้อยละ
1. เน้นการให้ความรู้ในเรื่องที่ชุมชนประสบปัญหาอยู่ในขณะนั้นเป็นอันดับแรกก่อนปัญหาอื่น ๆ	14	7.69
2. ส่วนราชการสนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติให้พร้อมปฏิบัติ	2	1.10
3. ให้การสนับสนุนกำลังพลให้เพียงพอ	2	1.10
4. สนับสนุนด้านงบประมาณและค่าตอบแทน	1	0.55

ตาราง 7 การแก้ไขปัญหาของชุมชน (ต่อ)

การแก้ไขปัญหา*	จำนวน (n=182)	ร้อยละ
5. สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับประชาชนในชุมชน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความสงบสุขของชุมชน	5	2.75
6. ดำรวจต้องให้ความเชื่อมั่นกับประชาชน	5	2.75
7. ชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงประโยชน์ของกิจกรรมที่ดำเนินขึ้นในชุมชน	2	1.10
8. การจัดกิจกรรมในชุมชนต้องครอบคลุมทุกพื้นที่	4	2.20
9. สร้างอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อมิให้เกิดการว่างงานและก่ออาชญากรรมในภายหลัง	7	3.85
10. ปราบปรามและจับกุมผู้ค้าและผู้เสพอย่างจริงจัง	5	2.75
11. มีการแลกเปลี่ยนปัญหา ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขได้อย่างถูกต้อง	3	1.65
12. มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และติดตามประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมในแต่ละครั้ง	5	2.75

หมายเหตุ *สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา พบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรมีการเน้นให้ความรู้ในเรื่องที่ชุมชนประสบปัญหาอยู่ในขณะนั้น เป็นอันดับแรกก่อนปัญหาอื่น ๆ เป็นความคิดเห็นในระดับต้น ๆ นอกจากนั้นวิธีการแก้ปัญหากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามสามารถสรุปรายละเอียดเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สร้างอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อมิให้เกิดการว่างงานและก่ออาชญากรรมในภายหลัง สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับประชาชนในชุมชน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความสงบสุขของชุมชน ดำรวจต้องให้ความเชื่อมั่นกับประชาชน ปราบปรามและจับกุมผู้ค้าและผู้เสพอย่างจริงจัง มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และติดตามประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมในแต่ละครั้ง การจัดกิจกรรมในชุมชนต้องครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการแลกเปลี่ยนปัญหา ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขได้อย่างถูกต้อง ส่วนราชการสนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติให้พร้อมปฏิบัติ ให้การสนับสนุนกำลังพลให้เพียงพอ ชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงประโยชน์ของกิจกรรมที่ดำเนินขึ้นในชุมชน สนับสนุนด้านงบประมาณและค่าตอบแทน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน ตรีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคล กับทัศนคติการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ โดยทำการสุ่มตัวอย่างประชาชนในตำบลท่าหมอไพรและตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 182 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนาพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาในระดับ ป.4-ป.6 และมีสถานภาพสมรส นับถือศาสนาอิสลาม โดยอาศัยอยู่ในชุมชนชานเมือง/ชนบท ในครอบครัวมีสมาชิกภายในบ้าน 4-6 คน และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชน 21 ปีขึ้นไป

ระดับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีคะแนนเฉลี่ย 4.03 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24 ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคล กับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า ปัจจัยทางการศึกษาและสถานภาพ มีความสัมพันธ์ กับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านเพศ อายุ อาชีพ ศาสนา ที่อยู่อาศัย สมาชิกภายในบ้าน และจำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน นั้น พบว่า ปัญหาสำคัญ ๆ ได้แก่ การให้ความรู้ในเรื่องยาเสพติดยังไม่ต่อเนื่องและเพียงพอที่จะทำให้ยาเสพติดในชุมชนลดน้อยลง การขาดแคลนด้าน

งบประมาณในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กำลังพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีน้อยและไม่เพียงพอ ตลอดจนปัญหาขาดความร่วมมือของคนในชุมชนที่จะช่วยพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง ซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหานั้นกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าควรเน้นให้ความรู้ในเรื่องที่ชุมชนประสบปัญหาอยู่ในขณะนั้น พร้อม ๆ กับการสร้างอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อมิให้เกิดการว่างงานและก่ออาชญากรรมในภายหลัง และสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับประชาชนในชุมชน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความสงบสุขของชุมชน

2. การอภิปรายผล

ในการศึกษาทัศนคติของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน ตรีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยผลการศึกษา พบว่า ระดับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ทั้งนี้เพราะประชาชนมีแนวคิดต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของตำรวจตระเวนชายแดน ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ สามารถนำพาชุมชนไปสู่ระบบการบริหารจัดการภายในชุมชนที่ดี บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างยั่งยืน ตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง และความคิดเห็นของประชาชนยังส่งผลสะท้อนหรือผลลัพธ์ที่จะเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุง พัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคล กับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน โดยนำสถานภาพส่วนบุคคลที่คิดว่ามี ความสำคัญส่งผลกระทบต่อระดับทัศนคติของประชากรกลุ่มเป้าหมาย พบว่า เพศ ซึ่งเพศชายมีทัศนคติในเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยสูงกว่าเพศหญิง และเพศแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อายุ ซึ่งผู้มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีทัศนคติในเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยสูงกว่ากลุ่มอายุไม่เกิน 40 ปี และ กลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป และอายุแทบจะไม่มี ความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับการศึกษา ซึ่งผู้ที่มีการศึกษา ป.4-ป.6 มีทัศนคติในเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาดำกว่า ป.4 และกลุ่ม การศึกษา ม.1-สูงกว่าปริญญาตรี และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สถานภาพ ซึ่งผู้ที่มีสถานภาพสมรส จะมีทัศนคติในเชิงบวก หรือมี

ความเห็นด้วยสูงกว่ากลุ่ม โสด หม้าย หย่าร้าง และสถานภาพมีความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อาชีพ ผู้ที่มีอาชีพเกษตร มีทัศนคติในเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพรับจ้าง ราชการ ค้าขาย และอาชีพแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ศาสนา ซึ่งผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม จะมีทัศนคติในเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยสูงกว่ากลุ่มนับถือศาสนาพุทธ และศาสนาแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่อยู่อาศัย ผู้ที่อยู่อาศัยในชุมชนชานเมือง/ชนบท มีทัศนคติในเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมือง/ย่านธุรกิจ/ตลาด/ชุมชนแออัด/หมู่บ้านจัดสรร และที่อยู่อาศัยแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สมาชิกภายในบ้าน ผู้ที่มีสมาชิกภายในบ้าน 4-6 คน มีทัศนคติในเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยสูงกว่าผู้ที่มีสมาชิกภายในบ้านไม่เกิน 3 คน และสมาชิกภายในบ้าน 7-10 คนขึ้นไป และสมาชิกภายในบ้านแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลา 21 ปีขึ้นไป จะมีทัศนคติในเชิงบวก หรือมีความเห็นด้วยสูงกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนน้อยกว่า 21 ปีลงไป และจำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชนแทบจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับทัศนคติตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนทัศนคติ ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล แนวคิด การอบรมสั่งสอน

สำหรับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะปัญหา เกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน นั้น พบว่า ปัญหาสำคัญ ๆ ได้แก่ การให้ความรู้ในเรื่องยาเสพติดยังไม่ต่อเนื่อง และเพียงพอที่จะทำให้ยาเสพติดในชุมชนลดน้อยลง การขาดแคลนด้านงบประมาณในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กำลังพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์มีน้อยและไม่เพียงพอ ตลอดจนปัญหาขาดความร่วมมือของคนในชุมชนที่จะช่วยพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ เกลิมพล เกียรติทำทราญ (2545) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนต่องานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ กรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 ซึ่งพบว่า ปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ได้แก่ ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรม คนในชุมชนขาดความสามัคคี ประชาชนกับตำรวจไม่ค่อยได้พบปะสนทนากันอย่างใกล้ชิด ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างตำรวจกับชุมชน สำหรับการแก้ไขปัญหา ควรเน้นให้ความรู้ในเรื่องที่ชุมชนประสบปัญหาอยู่ในขณะนั้น พร้อม ๆ กับการสร้างอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ เพื่อมิให้เกิดการว่างงานและก่ออาชญากรรม ในภายหลัง และสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับประชาชนในชุมชน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและความสงบสุขของชุมชน และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ คมสัน ฝะคุง (2547) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองในสถานการณ์ปัจจุบัน

กรณีศึกษา หมู่บ้านอาสาสมัครและป้องกันตนเอง กิ่งอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ซึ่งพบว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับหมู่บ้าน อพป. ได้แก่ ปัญหาด้านงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้าน ความไม่ต่อเนื่องของส่วนราชการ ปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือของสมาชิกในหมู่บ้าน ตลอดจนปัญหาความไม่พร้อมทั้งบุคลากรและเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหา ควรเสนอให้หน่วยงานของรัฐได้รับทราบปัญหา การแก้ปัญหาด้วยตัวของชุมชนเอง โดยอาศัยความร่วมมือของคนในชุมชน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาวิจัยขอเสนอแนะถึงแนวทางในการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อให้มีความพร้อมและเป็นการยกระดับและขับเคลื่อนงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ดังนี้

3.1.1 ควรมีการศึกษาถึงความต้องการของประชาชนในชุมชน ทุกครั้งที่มีกรปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

3.1.2 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ และจัดหางบประมาณมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมให้มากขึ้น

3.1.3 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ต้องมีความพร้อม โดยเฉพาะในส่วนของคน ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่จะขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมาย จำเป็นต้องมีให้เพียงพอ ตลอดทั้งต้องมีการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านการปฏิบัติงาน

3.1.4 หัวใจสำคัญที่สุดของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ คือ การได้รับการยอมรับจากประชาชน โดยการสร้างความเชื่อถือและปฏิบัติงานให้เป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ทำงานเป็นทีม และการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในฐานะผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ซึ่งต้องบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้แก่ประชาชน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาทัศนคติหรือความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ นอกจากนั้นอาจจะศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของชุมชนในพื้นที่อื่น เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นภาพของการ

ดำเนินงานที่แตกต่างกัน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- กองทัพ เสนาทัพย์. 2541. “ความเข้าใจในบทบาทของตำรวจชุมชน(ราษฎรอาสา)ต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่น กรณีศึกษา ท้องที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอหาดใหญ่”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- คมสัน ผะดุง. 2547. “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองในสถานการณ์ปัจจุบัน กรณีศึกษา หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง กิ่งอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จักรินทร์ อักษรรัตน์. 2547. “ภาพลักษณ์ของตำรวจตามทัศนะของประชาชน กรณีศึกษา พื้นที่อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เฉลิมพล เกียรติทนาย. 2545. “ทัศนะของประชาชนต่องานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ กรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจนครบาล 6”, สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2529. การวัดทัศนคติ. เอกสารประกอบการฝึกอบรมการวิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ประสานมิตร.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม”, วิทยานิพนธ์ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2545. พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ. 2547.

รุ่งนภา บุญคุ้ม. 2538. “ทัศนคติของการพัฒนากรต่อนโยบายการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด
กรณีศึกษา ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต 3”, วิทยานิพนธ์ปริญญา
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วรมันต์ ขวัญชื่น. 2541. “ทัศนคติของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในมาตรการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ศึกษากรณี สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง
สงขลา”, ปัญหาพิเศษของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่

สมโชค ภูภิรมย์. 2549. “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการ
หน่วยสันติमित ในพื้นที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี”, สารนิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุชา จันทร์อม. 2541. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพิณ เกชาคุปต์. 2536. พฤติกรรมองค์กร ความรู้เบื้องต้นในการบริหารทรัพยากรมนุษย์.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

แสวง รัตนมงคลมาศ. 2527. เอกสารประกอบการสัมมนานักบริหารรุ่นที่ 49. กรุงเทพฯ :
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2546. คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์.

อุทัย หิรัญโต. 2519. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ภาคผนวก

ที่ ตช 0030.503/

กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 4
432 ถนนเพชรเกษม ตำบลบ่อ่าง
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

1 มีนาคม 2554

เรียน ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 182 ชุด
2. รายการแจกจ่าย จำนวน 1 แผ่น

ด้วยดิฉัน ร้อยตำรวจโทหญิง นิภา รัพยากร รองสารวัตร ฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 4 กำลังศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำหนดทำการศึกษาวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ในหัวข้อ ทักษะคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวนชายแดน กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

เพื่อให้การศึกษาดังกล่าว สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน รวมทั้งเป็นแนวทางในการปรับปรุง ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้แจกแบบสอบถามให้ประชาชนในอำเภอท่าหม่อไพร่และอำเภอน้ำขาว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ชุดปฏิบัติงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 ปฏิบัติหน้าที่ พร้อมนี้ได้แนบรายการแจกจ่ายมาด้วยแล้ว จำนวน 1 แผ่น ขอความกรุณา นำส่ง กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 4 ภายในวันที่ 7 มีนาคม 2554

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโทหญิง

(นิภา รัพยา)

รองสารวัตร ฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๔

รายการแจกจ่าย

ข้อมูลได้จากวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ จาก 2 ตำบล คือ ตำบลท่าหมอไทร จำนวน 11 หมู่บ้าน และตำบลน้ำขาว จำนวน 11 หมู่บ้าน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 182 คน ดังนี้

1. คณะกรรมการหมู่บ้าน ๆ ละ 4 คน จำนวน 22 หมู่บ้าน 2 ตำบล โดยเลือกผู้มตัวอย่างทุกหมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน รวม 44 คน

2. ผู้นำชุมชน

-กำนันตำบลท่าหมอไทร จำนวน 1 คน และกำนันตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน รวม 2 คน

-ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1-6 ตำบลท่าหมอไทร อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 6 หมู่บ้าน ๆ ละ 1 คน รวม 6 คน

-ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6-11 ตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 6 หมู่บ้าน ๆ ละ 1 คน รวม 6 คน

3. ผู้นำท้องถิ่น

-นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหมอไทร จำนวน 1 คน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน รวม 2 คน

-รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหมอไทร จำนวน 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำขาว อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน รวม 2 คน

-สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จาก 2 ตำบล ๆ ละ 5 คน รวม 10 คน

4. ประชาชนทั่วไปทั้ง 22 หมู่บ้าน ๆ ละ 5 คน รวม 110 คน

แบบสอบถาม

เรื่อง ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์
ของตำรวจตระเวนชายแดน : กรณีศึกษา กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นของท่าน พร้อมข้อเสนอแนะลงในช่องว่าง
ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง หรือเติมข้อความในช่องว่าง
ให้สมบูรณ์

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ

1) ไม่เกิน 30 ปี

2) 31-40 ปี

3) 41-50 ปี

4) 51-60 ปี

5) 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1) ต่ำกว่า ป.4

2) ป.4-ป.6

3) ม.1-ม.3

4) ม.4-ม.6

5) ปริญญาตรี

6) สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพ

1) โสด

2) สมรส

3) หม้าย

4) หย่าร้าง

5. อาชีพ

1) รับจ้าง

2) การเกษตร

3) รับราชการ

4) ค้าขาย

5) อื่น ๆ ระบุ.....

6. ศาสนา

☐ 1) พุทธ	☐ 2) อิสลาม
☐ 3) คริสต์	☐ 4) อื่น ๆ ระบุ.....

7. ที่อยู่อาศัย

☐ 1) ชุมชนเมือง/ย่านธุรกิจ/ตลาด	☐ 2) ชุมชนแออัด
☐ 3) หมู่บ้านจัดสรร	☐ 4) ชุมชนชานเมือง/ชนบท
☐ 5) อื่น ๆ ระบุ.....	

8. สมาชิกภายในบ้าน

☐ 1) ไม่เกิน 3 คน	☐ 2) 4-6 คน
☐ 3) 7-9 คน	☐ 4) 10 คนขึ้นไป

9. จำนวนปีที่อยู่อาศัยในชุมชน

☐ 1) ไม่เกิน 5 ปี	☐ 2) 5-10 ปี
☐ 3) 11-15 ปี	☐ 4) 16-20 ปี
☐ 5) 21 ปีขึ้นไป	

ตอนที่ 2 ทศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์
 คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรงกับระดับความเห็นของท่าน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (1)
1. หลังจากมีการจัดกิจกรรมงาน ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์แล้ว ชุมชนมีความเป็นอยู่และมีการ พัฒนาได้ดีกว่าเดิม					
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติงานของตำรวจทั้งในด้านการ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และรักษาความมั่นคงของชาติ					
3. ชุมชนและประชาชนได้รับการ เอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ อย่างต่อเนื่อง					
4. ประชาชนมีความตื่นตัวในการ พัฒนาชุมชน กระตือรือร้นที่จะ พัฒนาตนเองและส่วนรวมเพื่อไปสู่ ความสงบสุขของชุมชน					
5. ประชาชนรู้จักสมัครสมาน สามัคคีทำงานร่วมกัน โดยยึดถือ ผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก					
6. ประชาชนสามารถนำความรู้ที่ ได้รับมาใช้ประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (1)
7. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่มุ่งให้ประชาชนเข้ามาช่วยสนับสนุนด้านการเงินเท่านั้น เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย					
8. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่มุ่งเน้นประชาสัมพันธ์ เฉพาะผลงานของตำรวจเท่านั้น					
9. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่พร้อมเพียง เป็นเครื่องช่วยในการปฏิบัติงาน					
10. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่ให้คำแนะนำปรึกษาในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนเท่านั้น					
11. การเข้าร่วมกิจกรรมงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนต้องเสียเวลาในการประกอบอาชีพ					
12. การดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ไม่จำเป็นต้องมี เนื่องจากชุมชนมีระบบบริหารจัดการภายในชุมชนด้วยกันได้					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (1)
13. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นงานที่ช่วยเหลือประชาชนอย่างจริงจัง และบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้นให้คลี่คลายด้วยดี					
14. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ช่วยลดปัญหาอาชญากรรม					
15. การดำเนินงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน					
16. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ช่วยให้อาชญากรรมในชุมชนลดน้อยลง					
17. งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เสริมสร้างให้ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกรักถิ่นเกิด					
18. การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจจะประสบความสำเร็จ ล้มเหลว หากขาดความร่วมมือจากประชาชนในชุมชน					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (1)
19. ประชาชนรู้สึกอบอุ่นใจ และมีความปลอดภัยมากขึ้น เมื่อมีเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวตชนสัมพันธ์เข้ามาดำเนินกิจกรรมในชุมชน					
20. งานชุมชนและมวตชนสัมพันธ์เป็นงานที่ให้บริการและช่วยเหลือประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน					
21. การดำเนินกิจกรรมชุมชนและมวตชนสัมพันธ์ เป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชน					
22. งานชุมชนและมวตชนสัมพันธ์เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและแจ้งปัญหาของชุมชนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับทราบ เพื่อหาแนวทางแก้ไข					
22. งานชุมชนและมวตชนสัมพันธ์เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและแจ้งปัญหาของชุมชนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับทราบ เพื่อหาแนวทางแก้ไข					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (1)
23. การดำเนินกิจกรรมชุมชนและ มวลชนสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชน ลดความเห็นท่าง หวาดระแวง และ หวาดกลัว ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ					
24. การดำเนินกิจกรรมชุมชนและ มวลชนสัมพันธ์ ทำให้ประชาชน ได้ทราบถึงการดำเนินงานของ ตำรวจ					
25. ตำรวจชุดชุมชนและมวลชน สัมพันธ์เป็นมิตรกับประชาชน					

ตอนที่ 3 ในความคิดเห็นของท่าน การปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจตระเวน
ชายแดน มีปัญหา อุปสรรคหรือไม่ และมีแนวทางปรับปรุงแก้ไข อย่างไร

ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ร.ต.ท.หญิง นิภา รัพยากร

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

Reliability

[DataSet1] C:\Documents and Settings\Acer\Desktop\spss(1).sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.833	26

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อผู้ศึกษาวิจัย : ร้อยตำรวจโทหญิง นิภา ทรัพย์
รหัสประจำตัวนักศึกษา : 5210521541
ภูมิลำเนา : อ.จะนะ จ.สงขลา
วุฒิการศึกษา : ปริญญาตรี สถาบันราชภัฏสงขลา สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2542
สถานที่ทำงาน : กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 4
ตำแหน่ง : รองสารวัตร ฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 4
อ.เมือง จ.สงขลา